

Årsberetning Årsregnskap 2017

INNHold:

Styrets årsberetning

Resultat og balanse

Noter

Kontantstrømoppstilling

Revisors beretning

Oversikt over tillitsvalgte

EVJE OG HORNNES SPAREBANK

ÅRSBERETNING FOR 2017

Virksomheten i Evje og Hornnes Sparebank

Evje og Hornnes Sparebank er en selvstendig sparebank med hovedkontor på Evje, som også er et handelssenter for våre omkringliggende kommuner. En sparebank er en selveiende institusjon, uten eksterne eiere/aksjonærer som har forventninger til utbytte. Resultatet for regnskapsåret kan i sin helhet, etter fradrag for gaveavsetninger, tilføres egenkapitalen.

Å være totalleverandør av finansielle tjenester er vårt hovedformål, og vi arbeider for at Evje og Hornnes Sparebank blir det naturlige førstevalg for så vel personkunder som små og mellomstore bedrifter, primærnæringer, offentlig sektor, institusjoner og lag og foreninger i vårt distrikt. Banken skal være en lokalbank for rikere bygdeliv, men ønsker også å beholde og betjene de kunder som av ulike årsaker flytter fra bygda.

Vår målsetting er å opprettholde bankens soliditet og selvstendighet, noe vi mener er til beste for våre kunder og lokalsamfunnet. For å kunne opprettholde målsetningen og samtidig ha en sterk posisjon i lokalmarkedet har vi valgt, sammen med flere mindre selvstendige sparebanker, å være med i Eika Alliansen. Gjennom dette samarbeid samt med autoriserte, oppdaterte og engasjerte medarbeidere med høy serviceinnstilling, ønsker Evje og Hornnes Sparebank å være en aktiv og profesjonell rådgiver overfor sine kunder.

Dette kommer også til uttrykk i bankens vedtatte strategi for perioden 2018 – 2020, hvor måleparametere er fastsatt for vekst, rangering på Eikas målestokk, samt kunde- og medarbeidertilfredshet. Styret er fornøyd med måloppnåelsen for 2017, herunder ombygginger i bankens lokaler for tilpasning av kundeområdene til så vel ekspedisjonskunder som de selvhjulpne kunder. Byggearbeidet vil være ferdige i første kvartal 2018. Det er i tilknytning til ombyggingen, med virkning fra forsommeren 2017, inngått avtale med Aktiv Eiendomsmegling om leie av kontorplass.

Eika Alliansen

Eika Alliansen består av 69 lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på over 400 milliarder kroner, nær en million kunder og mer enn 3000 ansatte. Dette gjør Eika Alliansen til en av de største aktørene i det norske bankmarkedet - og en av de viktigste aktørene for norske lokalsamfunn. 9. januar 2018 sa 11 banker opp alle avtalene med Eika Gruppen og datterselskapene. Avtalene opphører når de respektive oppsigelsfrister utløper, de fleste med tre kalenderårs frist. De 11 uttredende bankene utgjør: Askim og Spydeberg, Aasen, Drangedal, Klæbu, Harstad, Lofoten, Selbu, Sparebanken DIN, Stadsbygd, Tolga-Os og Ørland.

Lokalbankene ved din side

Lokalbanker har bidratt til økonomisk utvikling og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv i norske lokalsamfunn i snart 200 år. Lokalbankene i Eika Alliansen har full selvstendighet og styring av egen strategi og sin lokale merkevare. Nærhet og personlig engasjement for kundene og

lokalsamfunnet, kombinert med inngående kunnskap om kundenes behov og bedriftenes lokale marked, er lokalbankenes viktigste konkurransefortrinn. Lokalbankene i Eika Alliansen er dermed unike og viktige økonomiske bidragsytere til vekst og utvikling for både privatpersoner og norsk samfunns- og næringsliv. I første rekke gjennom sitt engasjement for lokalsamfunnet og som tilbyder av økonomisk rådgiving, kreditt og finans- produkter tilpasset lokalt næringsliv og folk flest. Lokalbankene i Eika Alliansen har blant landets mest tilfredse kunder både i personmarkedet og bedriftsmarkedet. Med 69 lokalbanker med 200 bankkontorer i 148 kommuner representerer lokalbankene en viktig aktør i norsk finansnæring og bidrar til næringslivets verdiskaping og arbeidsplasser i mange norske lokalsamfunn.

Eika Gruppens visjon er «Vi styrker lokalbanken».

Eika Gruppen utgjør finanskonsernet i Eika Alliansen. Konsernets kjernevirksomhet er tjenesteleveranser til lokalbanken og lokalbankens kunder. Eika Gruppen utvikler og leverer tjenester som understøtter stabil og effektiv bankdrift, samt løsninger og kompetanse som skal sikre videre vekst og utvikling i bankene, lokalsamfunnet og ikke minst for kundene. Konkret innebærer det blant annet å levere en komplett plattform for bank- infrastruktur, inkludert IT, betalingsformidling og digitale tjenester som nett- og mobilbank. Eika Gruppen har et profesjonalisert prosjekt- og utviklingsmiljø som investerer store ressurser i utvikling av nye, digitale løsninger for lokalbankene. Produktselskapene i Eika Gruppen - Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling - leverer et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende tjenester. Utover disse leveransene gir Eika Gruppen alliansebankene tilgang til kompetanseutvikling med Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depottjenester med Eika Depotservice. I tillegg arbeider Eika Gruppen innenfor områder som kommunikasjon, marked og merkevare og næringspolitikk for å ivareta lokalbankenes næringspolitiske interesser på disse områdene.

Eika Gruppens samlede leveranser sikrer lokalbankenes konkurransedyktighet slik at de kan bygge videre på sin sterke, lokale markedsposisjon.

Eika Boligkreditt sikrer lokalbanken langsiktig funding

Eika Boligkreditt er et kredittforetak som er eid av 67 norske lokalbanker og OBOS. Eika Boligkreditt har som hovedformål å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig funding. Selskapet har konsesjon som kredittforetak og finansierer sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Det innebærer at Eika Boligkreditt har mulighet til å oppta lån i det norske og internasjonale finansmarkedet, og til enhver tid søke finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom Eika Boligkreditt får alliansebankene dermed tilgang på svært gunstig finansiering, og kan opprettholde konkurransekraften i forhold til større norske og internasjonale banker.

Eika Boligkreditt har en forvaltningskapital på om lag 100 milliarder kroner og er følgelig en viktig bidragsyter til at kundene i lokalbankene oppnår konkurransedyktige vilkår på sine boliglån.

Samfunnsøkonomisk utvikling

Norsk økonomi vendte tilbake til normal vekst igjen i 2017, etter svak utvikling i de foregående to år, drevet av økte boliginvesteringer og god vekst i det private konsum. BNP for Fastlands-Norge økte med om lag 2 pst i 2017 skal en tro et gjennomsnitt av prognosegivere, med en vekst i privat

konsum på hele 2,5 pst fra året før. Boliginvesteringene økte markert, drevet av de senere års sterke prisvekst for brukte boliger.

Arbeidsledigheten målt ved arbeidskontorene falt fra 4,4 pst i desember 2016 til om lag 4,0 pst ved utgangen av 2017. Et strammere arbeidsmarked ser likevel ikke ut til å ha gitt økt lønnspress dette år. For 2017 vil lønnsvekst bli om lag 2,5 pst. Konsumprisveksten steg med normale 1,8 pst fra 2016 til 2017.

2017 var året da prisene i boligmarkedene i Norge fikk et markert omslag, med en nedgang i andre halvår etter flere år med sterk prisvekst. Boligprisveksten i hovedstaden fikk det sterkeste omslag, men omslaget var tydelig også i våre andre storbyer. Statistisk Sentralbyrås bruktboligindeks for Norge i 4. kvartal i 2017 var 4 pst lavere enn toppen i 1. kvartal samme år. Norges Bank holdt rentene uendret gjennom året, med en foliorente på 0,5 pst. I løpet av året holdt bankenes utlånsrente for flytende boliglån seg ganske stabil på 2,5 pst.

Kredittveksten for husholdninger var på 6,4 pst fra november 2016 til samme måned i 2017. Husholdningenes gjeld er nå rekordstor, til tross for at boligprisene har falt tilbake. For å bremse låneveksten innførte Finanstilsynet forsommeren 2017 nye og strengere retningslinjer for forbrukslån. Boliglånsforskriften fra desember 2016 ble videreført, og bankene fikk krav om økt motsyklisk kapitalbuffer, opp fra 1,5 til 2,0 pst, fra januar 2018.

Hverken boligprisfall, innstramninger i boliglånsforskriften eller nye retningslinjer for forbrukslån har så langt klart å få ned gjeldsveksten merkbart.

Husholdningenes høye gjeldsbyrde var en sårbarhet i økonomien i 2017, en sårbarhet som vedvarer inn i 2018. Norske foretak økte sin gjeld med 4,9 pst i året til november 2017, hjulpet av en bedring i utsiktene for næringslivet.

Egenkapitalbevis viste en sterk utvikling gjennom 2017. OSEEX, som er delindeksen for egenkapitalbevis på Oslo Børs, steg med 25 pst gjennom året.

Kronekursen svekket seg gjennom 2017 med om lag 3 pst målt ved den handelsveide indeks i-44. Dette til tross for at oljeprisen løftet seg fra 59 USD per fat for Brent Blend, til 62 USD i løpet av året. En endring som normalt skulle gi styrket kronekurs. Utenrikshandelen ble hjulpet av økte oljepriser, og Norge endte med et handelsoverskudd på 160 milliarder kroner for 2017, opp 12,7 pst fra året før.

I senere år har økt oljepengebruk bidratt til økonomisk vekst. I 2017 økte bruken av oljepenger målt ved det strukturelle oljekorrigerte budsjettunderskuddet med 12 milliarder kroner, motsvarende 0,4 pst av BNP for Fastlands-Norge. Et solid vekstbidrag som både ga rom for skattelette, og for om lag 10 000 flere offentlige ansatte gjennom året.

Ved utgangen av 2017 var utsiktene for 2018 gode for de fleste næringer utenom boligbygging hvor tidene er mere usikre enn de har vært i senere år. Konsensusestimater tilsier at vi får en vekst på om lag 2 pst i Fastlands-Norges BNP.

Kapitaldekning - soliditet

Bankens soliditet er god og kapitalen utgjøres av ren kjernekapital. Ved årets utgang utgjør kapitaldekningen 19,65 % (2016: 19,86 %), og overstiger myndighetenes krav med god margin. Styret vurderer hertil opptak av ansvarlig lån/tilleggskapital i 2018.

Myndighetenes krav er minimum kapitaldekning på 8 %. Hertil kommer regelbestemte påslag (som skal utgjøres av ren kjernekapital) for bevaringsbuffer, systemrisikobuffer og motsyklisk buffer som pr 31.12.2017 skal utgjøre hhv 2,5 %, 3 % og 2 %. Samlet minimumskrav ved årets utgang utgjør da 15,5 %, hvortil også kommer bankens egen ICAAP-beregning/Pilar 2 tillegget.

Bankens egen ICAAP-beregning gjøres årlig, der risikoområdene kreditt og likviditet får særlig fokus. Banken benytter Eika Vis modellen i dette arbeidet.

Sparebankens fond er nå på 208 mill. kroner, og gavefondet utgjør 4,0 mill. kroner (se styrets forslag til årets disponering nedenfor). Samlet utgjør bankens egenkapital da 11,1 % av forvaltningskapitalen ved årets utgang (11,4 % året før).

Årsregnskapet – finansiell stilling og resultat

Bankens årsregnskap er lagt fram under forutsetning om fortsatt drift, og styret kan bekrefte at forutsetningen for dette er til stede.

Etter styrets mening gir resultatregnskapet og balansen med tilhørende noter, fyllestgjørende og rettvise informasjon om årets virksomhet og bankens stilling ved årsskiftet. Det har ikke inntruffet forhold etter utløpet av regnskapsåret som er av vesentlig betydning for banken ut over det som fremgår av og/eller er tatt hensyn til i årsoppgjøret.

Resultat av ordinær drift før skatt for 2017 utgjør 16,14 mill. kr (2016: 14,34 mill. kr). Det er avsatt 3,9 mill. kr (2015: 3 mill. kr) til skatt, som gir et samlet resultat for regnskapsåret på 12,26 mill. kr (2016: 11,34 mill. kr). Styret vurderer det oppnådde resultat som meget tilfredsstillende, der det i sammenligningen ei heller må glemmes at man i 2016, sammen med bank Norge for øvrig, tilkom inntekt gjennom Visa Norges salg av aksjer i Visa Europa. Videre må det i sammenligninger tas hensyn til Finansskatt som ble innført fra 2017, og har bidratt til økning av sosiale kostnader med ca. 0,7 mill. kroner.

Rentenettoen er i % uendret sammenlignet med fjoråret, til tross for presset i rentemarked. I kroner utgjør rentenettoen en økning på 1,7 MNOK. Også provisjonsinntektene er i % uendret, men har i kroner økt med 1 MNOK.

Bankens samlede driftskostnader er i 2017 ca. 0,2 mill. kr lavere enn 2016, og utgjør 1,47 % av gjennomsnittlige forvaltningskapitalen (1,56 % i 2016). Kostnader i % av inntekter (uten kursendringer fra verdipapirer) utgjør 60 % (64 % i 2016).

Netto tap på utlån og garantier utgjør en kostnad på 2,36 mill. kroner, tilnærmet som i 2016 da tapsføring utgjorde 2,38 mill. kroner. Tap i prosent av brutto utlån utgjør 0,15 %. Styret vurderer de individuelle nedskrivninger som forsvarlige, og har ut fra en totalvurdering ikke funnet grunn til å endre de gruppe-vise nedskrivninger.

Utlånsveksten i 2017 utgjør 5,5 % og i 2016 9,8 %. Inkludert lån som er formidlet til Eika Boligkreditt utgjør veksten i år 7,8 % mot 11,94 % i 2016. Utlån gjennom Eika Boligkreditt utgjør ved årets slutt ca. 415 mill. kroner mot ca. 351 mill. kroner i 2016.

I banken har det alltid vært fokus på god innskuddsdekning. Innskuddsdekningen har de siste par årene vært fallende etter en vekst i 2016 på 0,9% og 2017 1,5%. Innskuddsdekning utgjør ved årets utgang 79,9 % mot en innskuddsdekning året før på 83 %.

Disponering av årets overskudd

Resultatet før skatt utgjør 16,136 mill. kroner og det er avsatt 3,877 mill. kroner til skatt.

Styret foreslår følgende disponering av årets overskudd:

Overført til sparebankens fond	kr. 11.658.691
<u>Overført til gavefond og/eller gaver</u>	<u>kr. 600.000</u>
<u>Resultat for regnskapsåret</u>	<u>kr. 12.258.691</u>

Bankens styring av finansiell risiko

Styret i Evje og Hornnes Sparebank er opptatt av at banken skal drives med et risikonivå som er avstemt mot bankens inntjeningsmuligheter og soliditet. Målsettingen er et moderat til lavt risikonivå. Markedsmessige ambisjoner skal balanseres mot finansiell evne til å ta på seg risiko. Gjennom god risikostyring skal banken fremstå med en inntjenings- og resultatutvikling som er stabil og rimelig forutsigbar.

De regulatoriske endringer i banksektoren, Basel III/CRD IV, har store konsekvenser for bankens risikostyring, kapitalisering og likviditet. De nye kravene har internasjonalt vært under gradvis implementering, og tilpasning til bankens virksomhet har løpende hatt fokus.

Nærmere om finansiell risiko

Kredittrisiko er knyttet til tapspotensialet i utlånsporteføljen. Viktige virkemidler for å overvåke og begrense kredittrisikoen er klassifisering, misligholdsrapportering, nøkkeltall og analyser. Bankens vektlegger moderat risikoprofil, og har regelverk for kredittvurdering, kreditt håndtering og porteføljeovervåking. I tillegg til regelverket er god kjennskap til vesentlige kunder i et begrenset lokalt marked et ekstra godt grunnlag for å kunne vurdere betalingsevne og -vilje.

Oppfølgingen og kontrollen med kredittrisikoen betraktes som tilfredsstillende, og samlet sett vurderes kredittrisikoen som moderat.

Nærmere om risiko knyttet til utlån og garantiansvar – kredittrisiko profil

Risikoklassifiseringen er en integrert del av kredittvurderingsprosessen og systemet muliggjør overvåkning av risikoutviklingen i bankens utlånsportefølje.

Bankens engasjement til næringslivet er på samme nivå som fjoråret.

Fordeling av *engasjementene* mellom personmarked/næringsliv utgjør 77,7/22,3 ved årets utgang (2016 77,6/22,4). Ser man isolert på *brutto utlån* er fordelingen 79,7/20,3 (2016: 79,9/20,1).

Banken har tett oppfølging og dialog mht engasjementer som går i mislighold. Misligholdt lån/garantier over 90 dager utgjør 0,6 mill. kroner (2016: 13 mill. kroner). Det er ikke knyttet tapsavsetning til de misligholdte engasjementer grunnet verdivurdering av den underliggende sikkerhet.

Tapsutsatte lån, dog ikke misligholdte, utgjør 26,9 mill. kroner, og er på samme nivå som fjoråret. Hele den individuelle nedskrivning er knyttet til disse engasjementer, basert på betalings-evne, -vilje og verdien i det underliggende pant.

Samlede nedskrivninger på utlån er på 12,378 mill. kroner, herav 6,4 mill. kroner som nedskrivning på grupper av utlån. Dette utgjør 0,76 % av brutto utlån (2016: 0,68 %). Etter styrets vurdering er nedskrivningen tilstrekkelig til å møte risikoen for tap i porteføljen.

Forventninger til tap på utlån og garantier

Det vil alltid være risiko ved å låne ut penger, og styret er innforstått med at vi som "lokalbank for rikere bygdeliv" skal være med å ta en viss risiko, dog innenfor forsvarlige grenser. Styret vurderer at nivået på årlige tap ikke vil overstige 0,2 – 0,4 % av brutto utlån de nærmeste 3 år. Dette baseres på erfaring fra tidligere år, den gode kjennskapen til bankens lånekunder og vurderinger av bankens utlånsmasse.

Årets netto tap på utlån er en kostnad på 2,36 mill. kr og utgjør 0,15 % av brutto utlån, som er under det forutsatte nivå i størrelse 0,2 – 0,4 %.

Det er etter styrets vurdering ingen forhold som pr. i dag tyder på at det ligger risiko for betydelige tap i vår utlånsportefølje eller på våre garantistillelser, utover hva som speiles i de individuelle og gruppevise nedskrivninger.

Den samlede kredittrisikoen i banken vurderes som moderat.

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke har tilstrekkelig med likvider til å møte de forpliktelser som forfaller. Bankens interne retningslinjer for likviditetsvirksomhet har fokus på ulike rammer og forfallsstruktur. Dette følges opp med målinger som kvartalsvis fremlegges for styret. Likviditetsrisikoen betraktes som lav, og det er styrets vurdering at denne er underlagt tilfredsstillende kontroll.

Styret vektlegger at banken skal ha en høy grad av selvfinansiering i kombinasjon med annen langsiktig finansiering av virksomheten. Ved årsskiftet var 79,9 % (2016: 83 %) av brutto utlån finansiert med kundeinnskudd. Med synkende innskuddsdekning er likviditet innhentet i pengemarkedet og ved bruk av Eika Boligkreditt.

Av bankens forvaltningskapital er 13,6 %, 260 mill. kr, finansiert i det norske obligasjonsmarkedet. Obligasjonsinnlånene fordeler seg på 5 innlån, har alle ramme på 100 MNOK, og er ikke notert på ABM. Etter refinansiering av 50 mill. kroner med forfall 12.2.2018, fordeler forfallene seg over 5 år med første forfall april 2019 (60 mill. kroner). Deretter er det årlige forfall på 50 mill. kroner.

Hertil har banken finansiert ca. 7 %, 130 mill. kroner, gjennom låneforhold med KFS. Innlånene er fordelt på 5 lån løpende til 2018 (kr 40 mill. kroner), 2019 (kr 50 mill. kroner), 2020 (kr 25 mill.) og 2021 (kr 15 mill.). Forfallene i 2018 er i oktober måned.

I dagens marked med konkurranse om innskuddene vil det være løpende behov for likviditet fra pengemarkedet. Gjennom effektiv og god drift, som sikrer god inntjening og over tid minimaliserer tap mener vi å ha god tillit i markedet, og nye låneopptak vurderes som kurante.

Eika Boligkreditt er, som nevnt ovenfor, også en fundingkilde for banken og utlånene herigjennom har i 2017 økt med netto 64 mill. kroner til 415 mill. kroner.

Vi har gjennom året hatt kommittert trekkrettighet på oppgjørskontoen i DNB. Trekkrettigheten på oppgjørskontoen har i liten grad vært benyttet, og bankes daglige likviditetsutnyttelse i DNB har gjennom hele året vært godt innenfor CAP-utnyttelsen.

Likviditetsindikatorene, som kvartalsvis rapporteres til styret, er på et nivå som Finanstilsynet definerer som lav risiko. Liquidity Coverage Ratio (LCR) har vært godt over minstekravet, og utgjør 185 ved årets utgang (2016: 125).

Renterisiko er risikoen for at endringer i rentenivået kan påvirke bankens inntjening i negativ retning og er knyttet til ulik rentebinding på fordrings og gjeldsposter i og utenom balansen. Bankens innlån fra markedet og renten for disse midlene bestemmes av pengemarkedsrenten på fastsatte datoer. I en normalsituasjon vil de vilkår banken oppnår på sine innlån i en kortere periode kunne komme i utakt med de betingelser som gjelder egne lånekunder, noe som bare i mindre grad vil kunne påvirke bankens renterisiko. Banken har en uvesentlig del av utlån og ingen innskudd med fast rente, og ligger samlet innenfor rammen for bankens renterisiko.

Bankens beholdning av obligasjoner ivaretas hos Eika Kapitalforvaltning, som også besørger salg og nye kjøp av obligasjoner etter fastsatte retningslinjer. Deponeringen i Norges Bank er også ivaretatt gjennom forvalter.

For bankens samlede virksomhet er renterisikoen lav idet vi relativt raskt vil kunne tilpasse oss de renteendringer som måtte komme.

Kursrisiko

I forbindelse med obligasjoner må renterisiko/kursrisiko ses i sammenheng.

Obligasjonsbeholdningen er som nevnt ivaretatt hos forvalter, med hvilken det er inngått særskilt avtale om investeringsrammer. Rammene begrenser plassering i forskjellige typer papirer mht investeringsbeløp og løpetid og rentefølsomhet. Rapportering mottas månedlig.

Styret får jevnlig oppgave over kursutviklingen på verdipapirene. Samlet sett vurderes kursrisikoen som lav.

På beholdningen av aksjer, vil det alltid være relativt stor kursrisiko. Banken har imidlertid nå kun anleggsaksjer som regnskapsmessig i liten grad påvirkes av kurssvingninger. Anleggsaksjene vurderes til kostpris med mindre det er signaler som nødvendiggjør nedskrivning. De vesentligste enkeltposter av aksjer er aksjene i Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS.

All investering i aksjer skal godkjennes i styret.

Inneværende år har banken også andeler i pengemarkedsfond i størrelse 10 MNOK som inngår på regnskapsposten aksjer.

Valutarisiko

Banken har kun kassebeholdning i valuta.

Forpliktelser i valuta utgjøres av avtale med dataleverandøren SDC.

Bankens eksponering i valutarisiko betraktes som lav.

Samfunnsansvar

Gjennom bankens slagord «*lokalbank for rikere bygdeliv*» erkjennes et samfunnsansvar. Banken har utover årsberetningens omtale av samfunnsansvar ingen særskilt rapportering på samfunnsmessige resultater.

Utgangspunktet for bankvirksomheten til Evje og Hornnes Sparebank er, innenfor lovpålagte rammebetingelser, å kunne bidra til at privatkunder, bedriftskunder, lag og foreninger skal få muligheten til å realisere sine prosjekter og ideer. Realisering skjer hovedsakelig gjennom sparing og/eller lån/likviditet/garanti og/eller sponing og gaveutdelinger. Når det gjelder sparing tilbys ulike produkter for å stimulere til ulike typer sparing. Hva gjelder lån mv vil alltid bankens interne krav til egen soliditet ligge i bunnen for vurderinger, da bankens overlevelsessevne, det å være en trygg bank for sine kunder, også er et vesentlig samfunnsansvar.

Banken har høy kundetilfredshet viser målinger utført gjennom Eika Gruppen. Målingene vurderes nøye i banken, og benyttes aktivt som grunnlag for eventuelle justeringer av handlingsmønster/rutiner. Banken har ikke mottatt skriftlige klager fra kunder gjennom 2017.

Årlig bidrar banken gjennom gaveutdelinger til lag og foreninger, sponing av idrettslag og unge talenter samt aktiviteter ellers med betydelige beløp. Informasjonsmøter og kursing av skoleungdom i personlig økonomi er også blitt et årlig tilbud, der det fokuseres på viktigheten av å starte sparing tidlig og der det kan tilbys ulike spareprodukter.

Styret etablerte særskilte retningslinjer for samfunnsansvar i 2017. Også innenfor emnene etikk, HMS, hvitvasking innehas retningslinjer som gjennomgås årlig. Det har gjennom 2017 ikke vært vesentlige hendelsesrapporteringer. Rapportering gjennom hvitvaskingsansvarlig er på et lavt nivå.

Personal, arbeidsmiljø og likestilling

Banken har ved utgangen av året 15 fast bankansatte. Totalt utførte årsverk gjennom 2017 er 15,16 (2016:16,5). I tillegg er ansatt vaktmester og renhold på deltid.

Samarbeidet med ansatte og tillitsvalgte fungerer bra, men ønskes fra begge parter forbedret. Arbeidsmiljøet som helhet vurderes som tilfredsstillende, men siste måling av medarbeiertilfredshet gjennom Eika Gruppen/Kantar viste dropp i den tidligere gode score. Ledelsen har i samarbeid med tillitsvalgte iverksatt ulike tiltak for å bøte på dette. Oppfølging av dette fortsetter gjennom 2018.

Banken etablerte i 2017 samarbeid med Bedriftshelsetjenesten. Videre har banken gode pensjons-, liv- og helse-forsikringsordninger. De fysiske arbeidsforholdene betraktes som gode både hva angår utstyr og arbeidsplasser. For flere medarbeidere er kontorplassene fullstendig fornyet i 2017, gjennom ominnredningene for tilpasninger til et mer kundevennlig lokale.

Sykefraværet har totalt vært på 2,6 % (2016: 2,4%). Det har ikke vært registrert personskader eller materielle skader i løpet av året, og HMS ansvarlig har ikke rapportert om negative forhold.

Bankens ledelse oppfordrer til kunnskapsoppdatering og utdanning. Seks av bankens medarbeidere er AFR rådgivere (Autorisert Finansiell Rådgiver).

På den tekniske siden er det kontinuerlige utbedringer både på system og saksbehandlernivå, der vår dataleverandør SDC i samarbeid med Eika Gruppen er førende. Bankens sikkerhetsutstyr og rutiner blir jevnlig testet.

Av bankens 15 ansatte er det 4 menn og 11 kvinner. Bankens styre består av 5 personer hvorav 2 menn og 3 kvinner. Styret finner i dagens arbeidsmarked den faktiske tilstand hva gjelder likestilling tilfredsstillende, og det er ikke iverksatt eller planlagt iverksettelse av spesielle tiltak i så måte.

Virksomheten og det ytre miljø

Bankens virksomhet er ikke av en slik karakter at den direkte forurensrer det ytre miljø. Klimaendringer vil imidlertid på sikt påvirke sparebankenes virksomhet direkte ved at klimaendringene vil berøre alle mennesker og alle deler av samfunnet. Sparebankene har i mer enn 150 år hatt solid tradisjon for å vise samfunnsengasjement, og det vil derfor være ønskelig å kunne engasjere seg også på dette viktige området.

Banken har ikke særskilt klimaregnskap og innehar ei heller egen miljøsystemsertifisering.

Eierstyring og selskapsledelse

Grunnlag for bankens virksomhet er krav til redelighet og forretningsmoral, og ansatte forventes å ha integritet og holdninger i samsvar med bankens etiske retningslinjer.

Bankens øverste organ er forstandskapet med 16 medlemmer og som er sammensatt av 12 representanter for innskyterne, 2 representanter fra det offentlige og 2 representanter fra de ansatte.

Banken ledes av et styre på fem medlemmer, der det ene medlem er ansattes representant. Styret utgjør også så vel revisjonsutvalget som risikoutvalget.

Styret har besluttet, med utgangspunkt i bankens størrelse, at det ikke etableres internrevisjon i banken. Bankens eksterne revisor bistår med de nødvendige attestasjonsoppgaver.

Utsiktene for kommende år

Evje og Hornnes Sparebank har en betydelig markedsandel og en sterk posisjon i vårt distrikt. Dette til tross for en sterk konkurransesituasjon i et relativt lite område sett ut fra kommunens innbyggertall. Konkurransen i finansmarkedet vil imidlertid alltid i varierende grad være der, men vi oppfatter at kundekretsen er stabil og lojal. Vi ønsker fortsatt å sette kunden i sentrum og ta vare på den tillit banken har i lokalsamfunnet og hos våre mange fjernkunder.

Både i Norge og internasjonalt er myndighetene opptatt av at banksektoren skal ha en sunn utvikling og bidra til finansiell stabilitet. Virkemidlene er økte krav til kapitaldekning og likviditetsreserver. Kravene reduserer bankenes evne til vekst og fremtvinger endringer i banksektoren. Robotisering er på full fart inn i bransjen som erstatning for filialene og menneskene. For øvrig er banksektoren straffet med finansskatt (fra 2017 av), og en inntektsskatt som ikke reduseres slik den gjøres for andre bransjer i samfunnet.

Administrasjonen vurderer løpende tilpasninger i bankens organisering for å ta høyde for strategi, marked og regulatoriske forhold. Viktige oppgaver i 2018 er å fortsette med aktiv kundeomsorg og helhetlig økonomisk rådgivning, fokus på langsiktige og gode totalløsninger, trygging av kredittarbeidet og sikring av en robust funding. Kampen om kundene er hard, og rådgiverkompetansen er viktigere enn noen gang i et marked der produktene blir likere og likere. Kompetanseutvikling samt et godt og bredt produktspekter har følgelig også fokus og kommer våre kunder til gode løpende.

Det er forventninger til en moderat vekst gjennom 2018. Det er løpende fokus på en tilfredsstillende balanse mellom bankens kundeinnskudd og utlån, men også på en tilfredsstillende balanse mellom forvaltning og innlån fra markedet. Styret vil dessuten ha oppmerksomheten rettet mot rentenetto, andre driftsinntekter, tap i låneporteføljen og ikke minst bankens kostnadsnivå. Dette har fått særlig oppmerksomhet knyttet til at 11 Eika-banker har sagt opp sine Eika-avtaler.

Ut fra en totalvurdering med dagens rammebetingelser regner styret med at også 2018 vil gi et tilfredsstillende bidrag fra driften i Evje og Hornnes Sparebank. Bankens rolle som en viktig bidragsyter i lokalsamfunnet ønskes videreført.

Takk

Styret vil takke bankens kunder og øvrige forbindelser for den tillit de har vist Evje og Hornnes Sparebank gjennom året. Styret vil videre takke alle medarbeidere og tillitsvalgte for godt arbeid og samarbeid.

Evje den 15. februar 2018

EVJE OG HORNNES SPAREBANK

Frank Håland (s)
Styreleder

Kjell Fauske (s)
Nestleder

Siv Therese Kile Lie (s)
Styremedlem

Grethe Ueland Hunshamar (s)
Styremedlem

Else Norunn Greibesland (s)
Styremedlem, ansattes representant

Knut Kjetil Møen (s)
Adm. banksjef

RESULTATREGNSKAP 2017

(beløp i kroner)

	Noter	2017	2016
Renteinntekter og lignende inntekter			
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner		317.755	666.116
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	19	54.476.976	52.161.906
Renter o.l. inntekter av sertifikater, obl og andre rentebærende verdipapirer		1.985.411	2.092.155
Andre renteinntekter og lignende inntekter		0	0
Sum renteinntekter og lignende inntekter		56.780.142	54.920.177
Rentekostnader og lignende kostnader			
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner		-2.455.826	-2.703.970
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder		-14.197.032	-15.702.677
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer		-3.860.030	-1.919.089
Andre rentekostnader og lignende kostnader		-911.930	-897.739
Sum rentekostnader og lignende kostnader	14	-21.424.818	-21.223.475
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		35.355.324	33.696.702
Utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning			
Inntekter av aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning		2.060.220	1.671.432
Sum utbytte og andre inntekter av verdipapirer med variabel avkastning		2.060.220	1.671.432
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester			
Garantiprovisjon		566.643	699.920
Andre gebyrer og provisjonsinntekter		9.214.811	7.920.035
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester.....	21	9.781.454	8.619.955
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester			
Andre gebyrer og provisjonskostnader		-2.092.063	-1.949.900
Sum provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		-2.092.063	-1.949.900
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdipapirer som er omløpsmidler...			
Netto verdiendring og gevinst/tap på sertif, obl o.a. VP med variabel avkastning.....	8	70.305	380.174
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer oa.verdipapir med variabel avkastning	10	45.820	280.539
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle derivater		54.603	41.627
Sum netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og verdip. som er omløpsmidler.....		170.729	702.340
Andre driftsinntekter			
Sum andre driftsinntekter	22	0	0
Sum andre driftsinntekter.....		9.920.339	9.043.827

RESULTATREGNSKAP forts.

	Noter	2017	2016
Lønn og generelle administrasjonskostnader			
Lønn mv.			
Lønn	23,25	-10.620.224	-10.497.364
Pensjoner	24	-1.005.116	-1.107.616
Sosiale kostnader		-2.239.419	-1.447.820
Administrasjonskostnader		-7.746.717	-8.435.434
Sum lønn og generelle administrasjonskostnader		-21.611.476	-21.488.234
Avskrivninger mv. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler			
Ordinære avskrivninger	11	-1.017.649	-719.800
Sum avskrivninger mv. av varige driftsmidler og immaterielle eiendeler		-1.017.649	-719.800
Andre driftskostnader			
Driftskostnader faste eiendommer		-504.101	-862.086
Andre driftskostnader		-3.730.342	-4.021.846
Sum andre driftskostnader	26	-4.234.443	-4.883.932
Sum driftskostnader		-26.863.568	-27.091.966
Driftsresultat før tap		18.412.095	15.648.563
Tap på utlån, garantier mv.			
Tap på utlån		-2.357.311	-2.377.938
Sum tap på utlån, garantier mv.	6	-2.357.311	-2.377.938
Nedskrivning/reversering av nedskrivning og gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler			
Nedskrivninger/reversering av nedskrivning	10	62.146	-110.000
Gevinst/tap		18.601	1.179.773
Sun nedskrivning/reversering av nedskrivning og gevinst/tap på verdipapirer som er anleggsmidler.....		80.746	1.069.773
Resultat av ordinær drift før skatt		16.135.530	14.340.398
Skatt på ordinært resultat	27	-3.876.839	-2.996.340
Resultat av ordinær drift etter skatt		12.258.691	11.344.058
Resultat for regnskapsåret		12.258.691	11.344.058
Overføringer og disponeringer			
Disponeringer			
Overført til sparebankens fond	15	-11.658.691	-11.094.058
Overført fra gavefond	15	0	0
Overført til gavefond og/eller gaver	15	-600.000	-250.000
Sum disponert		-12.258.691	-11.344.058

BALANSE 31.12.

(beløp i kroner)

	Noter	2017	2016
EIENDELER			
Kontanter og fordringer på sentralbanker		60.393.615	60.370.058
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner			
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner u avtalt løpetid/oppsigelsesfrist		33.530.347	11.086.677
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner m avtalt løpetid/oppsigelsesfrist	9	4.500.000	6.500.000
Sum netto utlån og fordringer på kredittinstitusjoner		38.030.347	17.586.677
Utlån og fordringer på kunder			
Kasse-/drifts- og brukskreditter		180.143.359	180.313.828
Byggelån		33.499.588	51.124.797
Nedbetalingslån.....		1.409.921.099	1.307.781.425
Sum brutto utlån og fordringer på kunder	6,19,25	1.623.564.045	1.539.220.050
- Nedskrivninger på individuelle utlån	6	5.978.000	4.040.000
- Nedskrivninger på grupper av utlån	6	6.400.000	6.400.000
Sum netto utlån og fordringer på kunder		1.611.186.045	1.528.780.050
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer med fast avkastning			
Utstedt av det offentlige			
Sertifikater og obligasjoner.....		44.969.311	4.958.000
Utstedt av andre enn det offentlige			
Sertifikater og obligasjoner		103.379.413	104.219.572
Sum sertifikater, obligasjoner o.a. rentebærende verdipapirer med fast avkastning	8	148.348.724	109.177.572
Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning			
Aksjer, andeler og grunnfondsbevis		39.240.195	25.933.526
Sum aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning.....	10	39.240.195	25.933.526
Immaterielle eiendeler			
Utsatt skattefordel	27	180.000	490.000
Varige driftsmidler			
Maskiner, inventar og transportmidler		4.294.000	1.173.481
Bygninger og andre faste eiendommer		8.097.800	8.303.100
Sum varige driftsmidler	11	12.391.800	9.476.581
Andre eiendeler	12	5.675	0
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter			
Opptjente ikke motatte inntekter		3.451.299	2.591.284
Forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader			
Overfinansiering av pensjonsforpliktelse.....	24		
Andre forskuddsbetalte ikke påløpte kostnader.....		716.985	610.238
Sum forskuddsbet. ikke påløpte kostnader og opptjente ikke mottatte inntekter.....		4.168.284	3.201.522
SUM EIENDELER	2,4	1.913.944.684	1.755.015.986

GJELD OG EGENKAPITAL

	Noter	2017	2016
Gjeld til kredittinstitusjoner			
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		0	74.715
Lån og innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid eller oppsigelsesfrist		130.000.000	150.000.000
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	14	130.000.000	150.074.715
Innskudd fra og gjeld til kunder			
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid		882.920.785	928.899.541
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid		414.464.381	349.157.748
Sum innskudd fra og gjeld til kunder	14	1.297.385.166	1.278.057.289
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir			
Obligasjonsgjeld		259.893.926	109.936.372
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapir	14	259.893.926	109.936.372
Annen gjeld			
Annen gjeld		9.251.276	10.696.518
Sum annen gjeld	14,27	9.251.276	10.696.518
Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter		3.472.754	3.122.510
Avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser			
Pensjonsforpliktelser	24	1.927.042	2.772.753
Sum avsetninger for påløpte kostnader og forpliktelser		1.927.042	2.772.753
SUM GJELD		1.701.930.164	1.554.660.157
EGENKAPITAL:			
Opptjent egenkapital			
Sparebankens fond		208.014.520	196.355.829
Gavefond		4.000.000	4.000.000
Sum opptjent egenkapital	15,16	212.014.520	200.355.829
Sum egenkapital		212.014.520	200.355.829
SUM GJELD OG EGENKAPITAL	2,4	1.913.944.684	1.755.015.986
POSTER UTENOM BALANSEN			
Betingede forpliktelser	6,17	35.629.875	44.928.013
Forpliktelser	6,17	99.883.915	113.316.577
Eika Boligkreditt	6,17	415.126.230	351.763.994
Eiendeler deponert som sikkerhet i Norges Bank	6,8,17	54.206.585	41.070.690

Evje og Hornnes Sparebank 31.12.2016 / 15.02.2018

Frank Håland (s)
Styreleder

Kjell Fauske (s)
Nestleder

Grethe Ueland Hunshamar (s)
Styremedlem

Siv Therese Kile Lie (s)
Styremedlem

Else Norunn Greibesland (s)
Styremedlem

Knut Kjetil Møen (s)
Adm. banksjef

NOTER TIL REGNSKAPET 2017

Note 1 - Generell info - rettviseende bilde

Bankens årsregnskap er utarbeidet i samsvar med regnskapsloven av 1998, forskrift om årsregnskap for banker samt god regnskapsskikk, og gir et rettviseende bilde av bankens resultat og stilling. Under enkelte noter er det inntatt ytterligere forklaring og henvisning til poster i resultatregnskap og balanse. Alle beløp i resultatregnskap, balanse og noter er i hele tusen kroner dersom ikke annet er oppgitt.

Det er ikke gjort endringer i regnskapsprinsipper i 2017.

Note 2 - Regnskapsprinsipper

RESULTATPOSTER

Bruk av estimater

Det er brukt estimater og forutsetninger under utarbeidelse av regnskapet i henhold til god regnskapsskikk. Estimater påvirker resultatregnskapet og verdsettelse av eiendeler og gjeld på balansedagen.

Periodisering av renter, provisjoner og gebyrer

Renter, provisjoner og gebyrer føres i resultatregnskapet etter hvert som disse blir opptjent som inntekter eller påløper som kostnader. Etableringsgebyrer overstiger ikke kostnadene som oppstår ved etablering av det enkelte utlån, og periodiseres derfor ikke over lånets løpetid.

Inntektsføring/kostnadsføring

Forskuddsbetalte inntekter ved slutten av året blir periodisert og ført som gjeld i balansen. Opptjente, ikke betalte inntekter ved slutten av året blir inntektsført og ført som eiendel i balansen. Aksjeutbytte blir inntektsført i det året de blir utbetalt. Realisert kursgevinst/-tap resultatføres ifølge FIFU-prinsippet. Det vil si at den enkelte handel for verdipapir reskontroføres og resultatføres separat. Kjøp og salg av verdipapirer blir bokført på oppgjørstidspunktet.

UTLÅN – BESKRIVELSER OG DEFINISJONER

Vurdering av utlån

Bankens utlån er vurdert til virkelig verdi på utbetalingstidspunktet. I etterfølgende perioder vurderes utlån til amortisert kost ved anvendelse av effektiv rentemetode. Amortisert kost er anskaffelseskost med fradrag for betalt avdrag på hovedstol samt eventuelle nedskrivninger for verdifall. Etersom gebyr ved etablering av lån ikke overstiger kostnadene, se ovenfor, vil utlån vurdert til amortisert kost være tilnærmet lik pålydende av lånene.

Boliglån som formidles til Eika Boligkreditt AS (EBK) er ikke balanseført. Den vesentlige risiko er vurdert å være overført til EBK.

Behandling av engasjementer som ikke er misligholdt

Banken foretar jevnlig vurdering av utlåns- og garantiporteføljen for både nærings- og personkunder. For engasjementene er det verdien av bankens sikkerhet, låntakers betalingsevne etc. som vurderes. Dersom gjennomgangen viser at tap kan påregnes, bokføres tapet i bankens regnskap som individuell nedskrivning.

Behandling av misligholdte engasjementer

Et lån anses som misligholdt når låntaker ikke har betalt forfalte terminer innen 90 dager etter terminforfall, eller når rammekreditter ikke er innekket innen 90 dager.

Ved mislighold vurderes kundens samlede engasjement. Låntakers tilbakebetalingsevne og sikkerheter avgjør om tap må påregnes. Sikkerheten vurderes til antatt laveste realisasjonsverdi på beregningstidspunktet, med fradrag for salgskostnader. Dersom det foreligger objektive bevis på verdifall på bankens fordringer, føres dette som individuelle nedskrivninger.

Behandling av konstaterte tap

Ved mislighold over 90 dager, inntråd konkurs, avvikling eller akkord, blir engasjementet vurdert med hensyn til sikkerhet og betalingsevne for å få oversikt over bankens risiko for tap. Ved objektive bevis på verdifall på engasjementet, behandles engasjementet normalt først som individuell nedskrivning. Engasjementet regnes som endelig tapt når konkurs eller akkord er stadfestet, tvangspant ikke har ført frem eller som følge av rettskraftig dom eller inngått avtale. Beregnet verdifall på engasjementet føres da som konstatert tap, eventuelle individuelle nedskrivninger føres til inntekt. Endelig konstaterte tap fjernes fra bankens låneportefølje og fra individuelle nedskrivninger så snart alle sikkerheter er realisert og det er konstatert at kunden ikke er søkegod.

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer

Reversering av tidligere tapsavsatte engasjementer skal skje i den utstrekning tapet er redusert og objektivt kan knyttes til en hendelse inntruffet etter nedskrivningstidspunktet.

Behandling av nedskrivninger på grupper av utlån

Nedskrivning på grupper av utlån vil si nedskrivning uten at det enkelte tapsengasjement er identifisert. Nedskrivning baseres på objektive bevis for verdifall i bankens låneportefølje ut fra bankens vurdering av risiko for manglende betalingsevne basert på en analyse av risiko og med grunnlag i bankens risikoklassifiseringssystem.

Behandling av individuelle nedskrivninger på utlån

Vurdering av om det foreligger objektive bevis for verdifall skal foretas enkeltvis av alle utlån som anses som vesentlige. Utlån som er vurdert individuelt for nedskrivning og hvor nedskrivning er gjennomført skal ikke medtas i gruppevurdering av utlån. Banken fordeler sine utlån på PM – lån til personmarkedet og BM – lån til bedriftsmarkedet.

FINANSIELLE INSTRUMENTER

Finansielle derivater

Banken kan benytte seg av finansielle derivater for å kunne sikre eksponeringen mot renterisiko som oppstår gjennom bankens virksomhet. Det er ingen utestående derivatavtaler pr 31.12.2017.

Verdipapirer

Verdipapirbeholdningen spesifiseres og verdivurderes ved utløpet av hver regnskapsperiode (månedlig). Omløpsporteføljen og anleggsporetefølje verdivurderes etter regler gjeldene for den enkelte gruppe.

Obligasjoner og sertifikater

Banken har obligasjoner definert som andre omløpsmidler. Andre omløpsmidler er vurdert til den laveste verdi av anskaffelseskostnad og virkelig verdi for det enkelte papir. Obligasjonsbeholdningen er sammensatt i henhold til krav til avkastning og risiko og er en del av bankens likviditetsbuffer. Forvaltningen av obligasjonsporteføljen ivaretas av profesjonell aktør, Eika Kapitalforvaltning.

Aksjer og grunnfondsbevis

Aksjer og egenkapitalbevis er klassifisert som anleggsmidler, og vurderes til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi. Grunnlag for virkelig verdi for ikke børsnoterte aksjer/grunnfond er anskaffelseskost og/eller verdijustert egenkapital. Dersom virkelig verdi av aksjene faller under anskaffelseskostnad, og verdifallet er vurdert ikke å være av forbigående karakter, nedskrives aksjene. Nedskrivningen reverseres i den utstrekning grunnlaget for nedskrivningen ikke lenger er tilstede.

Pengemarkedsfond klassifiseres som aksjer/øvrige omløpsmidler og vurderes til den laveste verdi av anskaffelseskost og virkelig verdi.

VARIGE DRIFTSMIDLER OG IMMATERIELLE EIENDELER

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler vurderes i balansen til anskaffelseskostnad, fratrukket ordinære bedriftsøkonomiske avskrivninger og eventuelle nedskrivninger. Nedskrivninger foretas i den utstrekning salgsverdi/bruksverdi er lavere enn balanseført verdi. Ordinære avskrivninger beregnes på grunnlag av eiendelens antatte økonomiske levetid og eventuell restverdi.

Immaterielle eiendeler

Banken har kun utsatt skattefordel som immaterielle eiendeler.

PENSJONFORPLIKTELSE OG PENSJONSKOSTNADER

Banken har innskuddspensjon for alle ansatte. Kostnadsføring av premien skjer under "lønn og generelle administrasjonskostnader". Gavepensjon til pensjonert banksjef er avsatt i balansen som gjeld, hvilken nedtrappes frem mot avtaletidens utløp. Regnskapsmessig behandling av AFP-ordning (ytelsesbasert flerforetaksordning) likestilles med innskuddsordning og kostnadsføres med årets premiebetaling. Det vises til særskilt note.

SKATT

Skatter kostnadsføres når de påløper og er knyttet til det regnskapsmessige resultat før skatt. Årets skattekostnad omfatter betalbar skatt for inntektsåret og endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel. Eventuelle endringer i utsatt skatt og utsatt skattefordel fremkommer i resultatregnskapet sammen med betalbar skatt for inntektsåret.

Utsatt skatt/netto utsatt skattefordel beregnes med 25 % på grunnlag av midlertidige forskjeller som eksisterer mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller, som reverserer eller kan reversere i samme periode, er utlignet og nettoført.

OMREGNINGSREGLER FOR VALUTA

Pengeposter i utenlandsk valuta er vurdert til kursen pr 31.12.

LANGSIKTIG GJELD

Obligasjonsgjeld regnskapsføres til nominelt beløp med justering for over- eller underkurs. Over-/underkursen inntektsføres eller kostnadsføres lineært som en korreksjon til den løpende renter over lånets løpetid.

Eventuell beholdning av egne obligasjoner kommer til fradrag på obligasjonsgjelden og presenteres på egen linje.

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Oppstillingen baseres på den indirekte metode. Kontantstrømmer fra operasjonell drift av banken er definert som løpende renter fra utlåns- og innskuddsvirksomheten mot kunder, netto inn- og utbetalinger fra utlåns- og innskuddsvirksomheten, samt utbetalinger generert fra omkostninger knyttet til bankens ordinære virksomhet. Investeringsaktiviteter er definert som kontantstrømmer fra verdipapirtransaksjoner. I tillegg medtas kontantstrømmer knyttet til investeringer i driftsmidler og eiendommer. Finansieringsaktiviteter (funding) inneholder kontantstrømmer fra opptak og nedbetaling av obligasjonsgjeld og markedsinnlån.

Note 3 - Datterselskap og tilknyttede selskap

Banken har ingen datterselskap og/eller tilknyttede selskap.

Note 4 - Finansiell risiko

Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risikoen for at banken ikke skal kunne gjøre opp sine forpliktelser på forfall. Bankens innskuddskunder kan i praksis på kort varsel disponere sin innskuddskapital. Derimot vil bankens lånekunder ønske langsiktig finansiering og kredittrammer. På denne måten eksponeres banken for likviditetsrisiko.

Banken har interne måltall for likviditet, herunder likviditetsindikatorer samt LCR, som løpende fremlegges for styret. Beregnet LCR ved utgangen av 2017 utgjør 185 (2016: 125). Regelbestemt minstekrav er 100.

Banken tilstreber en innskuddsdekning på minimum 82 %. Dekningen utgjør ved årets utgang 79,9% mot 83 % året før. Konkurransen om innskuddskundene i et marked med lave renter er stor, og styrets måltall er under revisjon og sees i sammenheng med innlån fra markedet.

For å fylle dette likviditetsgapet funder banken seg også gjennom innlån fra penge- og kapitalmarked. Forfallstrukturen fremgår i note 15 om gjeld. Kommitterte trekkrettigheter i DnB, kr 80 mill, er på kort sikt sentral i denne sammenheng, selv om rammene i liten grad har vært benyttet gjennom 2017.

Likviditetssituasjonen betraktes som god.

Innskudd fra kunder uten oppsigelsestid er rapportert i kolonnen "uten rest løpetid". Innskudd fra kunder med oppsigelsestid er rapportert basert på

Restløpetid for hovedposter i balansen

Post i balansen	Sum	Inntil 1 mnd	1mnd - 3 mnd	3 mnd - 1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten rest løpetid
Eiendeler:							
Kontanter og fordringer på sentralbanken	60.394	60.394					
Utlån til og fordring på kredittinstitusjoner	38.030	33.530	600	0	3.900		
Utlån til og fordring på kunder	1.611.180	214.302	13.761	61.437	307.414	1.020.666	-6.400
Obligasjoner og sertifikater	148.348	0	22.997	31.039	94.312	0	0
Øvrige eiendelsposter	55.992	13.463	717				41.812
Sum eiendelsposter	1.913.944	321.689	38.075	92.476	405.626	1.020.666	35.412
- herav utenlandsk valuta	116	116					
Gjeld og EK:							
Gjeld til kredittinstitusjoner	130.000			40.000	90.000		
Innskudd og gjeld til kunder	1.297.385		345.901				951.484
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	259.894		50.000		210.000		-106
Øvrig gjeld	14.650	5.671	3.472	3.580	1.927		
Egenkapital	212.015						212.015
Sum gjeld og egenkapital	1.913.944	5.671	399.373	43.580	301.927	0	1.163.393
- herav utenlandsk valuta	0	0					
Netto likv. eksponering på balansen	0	316.018	-361.298	48.896	103.699	1.020.666	-1.127.981
- herav utenlandsk valuta	116	116	0	0	0	0	0

Kredittrisiko

Kredittrisiko er risikoen for at banken påføres tap på grunn av at motparten ikke er i stand til å innfri sine forpliktelser ved forfall. Se note 6 for informasjon om kredittrisiko i utlånsgengasjement.

Kredittrisiko representerer det største risikoområdet for banken og vedrører alle fordringer på kunder som i hovedsak er utlån. Også andre utstedte kreditter, garantier, rentebærende verdipapirer, innvilgede ikke trukne kreditter er forbundet med kredittrisiko. Motpartrisiko som oppstår gjennom derivater og valutakontrakter innebærer også kredittrisiko.

Markedsrisiko

Markedsrisiko oppstår som følge av åpne posisjoner i rente-, valuta eller egenkapitalinstrumenter, og er nedfor nærmere omtalt under renterisiko, valutarisiko samt prisorisiko. Risikoen er knyttet til resultatsvingninger som følge av endringer i markedspriser og kurser.

Renterisiko

Renterisiko oppstår som en følge av at bankens utlåns- og innlånsvirksomhet ikke har sammenfallende rentebinding. Dette betyr at når markedsrenten endrer seg, kan banken først foreta renteendring på sine balanseposter med utgangspunkt i regelverk og avtaler. En endring av markedsrentene vil derfor bety økning eller reduksjon av netto renteinntekter i resultatregnskapet.

Banken har en lav renteeksponering på sine utlån, der fastrenteutlån ved årets utgang utgjør kr 2,3 mill. Banken har ingen fastrenteinnskudd. Netto renterisiko knyttet til utlåns-/innskudds-virksomheten på fastrente betraktes følgelig som uvesentlig.

Beholdningen av obligasjoner har en gjennomsnittlig durasjon/varighet på 0,16. Dette gir en rentefølsomhet ved 1 % renteendring på kr. 0,24 mill ved årets slutt.

Bankens renterisiko vurderes samlet som lav, og er godt innenfor den fastsatte ramme på 1 mill.

Tid frem til renteregulering for bankens eiendeler og forpliktelser fremgår av tabellen nedenfor.

Renteendringstidspunkt for hovedposter i balansen.

Post i balansen	Sum	Inntil 1 mnd	1mnd - 3 mnd	3 mnd - 1 år	1-5 år	Over 5 år	Uten rente ekspon.
Eiendeler:							
Kontanter og fordringer på sentralbanken	60.394	58.452					1.942
Utlån til og fordring på kredittinstitusjoner	38.030	33.530					4.500
Utlån til og fordring på kunder	1.611.186		1.615.086		2.500		-6.400
Obligasjoner og sertifikater	148.348	18.008	128.340	2.000			
Øvrige eiendelsposter	55.986						55.986
Sum eiendelsposter	1.913.944	109.990	1.743.426	2.000	2.500	0	56.028
- herav utenlandsk valuta	116						116
Gjeld og EK:							
Gjeld til kredittinstitusjoner	130.000	40.000	90.000				
Innskudd og gjeld til kunder	1.297.385		1.297.385				
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	259.894	110.000	150.000				-106
Øvrig gjeld	14.650						14.650
Egenkapital	212.015						212.015
Sum gjeld og egenkapital	1.913.944	150.000	1.537.385	0	0	0	226.559
- herav utenlandsk valuta	0	0					
Netto rente eksponering på balansen	0	-40.010	206.041	2.000	2.500	0	-170.531
- herav utenlandsk valuta	116						116

Valutarisiko

Valutarisiko er risikoen for tap som følge av endringer i valutakurser.

Bankens balanseposter i utenlandsk valuta utgjøres av kassebeholdningen, samt forpliktelse til dataleverandør SDC. Beløpene er omregnet til norske kroner basert på kursen ved årets utgang. Risiko for valutatap ansees å være uvesentlig.

Banken formidler forøvrig, når aktuelt, valutalån gjennom annen bank, men har ingen slike ved årets utgang.

Prisrisiko

Bankens investeringer i egenkapitalinstrumenter er begrenset og utgjør pr 31-12-2017 kr 29,2 mill,. Spesifikasjon fremgår av note 10. Et gjennomgående verdifall på 10 % vil påvirke resultatregnskapet negativt med kr 2,9 mill. kroner.

Note 5 – Finansielle derivater og instrumenter

Banken benytter ev. finansielle derivater kun i sikringsøyemed, og har de senere år ikke benyttet slike.

Note 6 - Utlån

Beløpet som best representerer bankens maksimale eksponering for kredittrisiko overfor kunder (definert i note 4), uten å ta hensyn til sikkerhetsstillelser eller andre kredittforbedringer, er bokført verdi av netto utlån tillagt garantier og ikke opptrukne gitte kredittrammer.

Bankens maksimale eksponering for kredittrisiko	31.12.2017	31.12.2016
Brutto utlån	1.623.564	1.539.220
Nedskrivning på individuelle utlån	-5.978	-4.040
Nedskrivning på grupper av utlån	-6.400	-6.400
Netto utlån	1.611.186	1.528.780
Garantier	35.630	44.928
Ikke opptrukne kredittrammer	99.884	113.316
Maksimal eksponering for kredittrisiko	1.746.700	1.687.024
Banken har dessuten utlån formidlet gjennom Eika Boligkreditt:	415.126	351.764

Sikkerheter

Banken benytter sikkerheter for å redusere kredittrisikoen. Sikkerheter kan være i form av fysisk sikkerhet, kontantdepot eller avtalt motregning. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret og kan for eksempel være bygninger, boliger, driftsmidler og/eller varelager. Sikkerhetens verdi fastsettes til virkelig verdi med forhåndsbestemt %- fradrag avhengig av type sikkerhet. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges i utgangspunktet til grunn en forutsetning om fortsatt drift, med unntak for de tilfeller der det allerede er foretatt en nedskrivning.

Virkelig verdi av sikkerhetene for utlån	2017	2016
SUM	2.262.534	2.154.617

Se tabell for misligholdte og tapsutsatte lån for informasjon om verdi av sikkerhetsstillelser for misligholdte og tapsutsatte lån.

Prinsipper for risikoklassifisering

Fra ultimo 2015 tok banken i bruk et nytt risikoklassifiseringssystem utviklet for Eikabankene.

Risikoklassifiseringen er en integrert del av kredittvurderingsprosessen. Systemet muliggjør en god overvåking av risikoutviklingen i bankens engasjementsportefølje.

Modellen beregner sannsynligheten for at kundene skal misligholde sitt engasjement de kommende 12 måneder (PD-verdi). Alle kunder med kreditteksponering risikoklassifiseres. Risikoklassen oppdateres månedlig med interne data og kvartalsvis med eksterne data for bedriftskunder. For privatkundene oppdateres risikoklassen manuelt med de eksterne data. Risikoklassifiseringen benyttes i banken som beslutningsstøtte på enkeltkunder og til overvåking og rapportering på porteføljenivå.

Utlånsvolumet er delt i 10 ulike risikoklasser (RKL) og for rapporteringsformål blir disse klassene slått sammen som følger:

Lav risiko	RKL 1 - 3
Middels risiko	RKL 4 - 7
Høy risiko	RKL 8 - 10
Midsligholdte og tapsutsatte	RKL 11 og 12

Spesifikasjon på risikoklasse 31-12-2017

Samlet 31-12-2017		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivn
Akk. risikoklasse 1 - 3	lav	1.190.575	67,7 %	1.110.662	16.761	63.152	0
Akk. risikoklasse 4 - 7	middels	393.955	22,4 %	352.260	10.554	31.141	0
Akk. risikoklasse 8 - 10	høy	142.906	8,1 %	130.045	7.295	5.566	0
Akk. risikoklasse 11 - 12 (*)	høy	31.642	1,8 %	30.597	1.020	25	543
Mangelfult klassifisert	høy	0	0,0 %	0	0	0	0
SUM		1.759.078	100,0 %	1.623.564	35.630	99.884	543

(*) Mislighold og tap

Personmarked 31-12-2017		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivn
Akk. risikoklasse 1 - 3	lav	1.140.643	83,5 %	1.073.264	8.144	59.235	0
Akk. risikoklasse 4 - 7	middels	154.149	11,3 %	149.308	0	4.841	0
Akk. risikoklasse 8 - 10	høy	55.612	4,1 %	55.104	264	244	0
Akk. risikoklasse 11 - 12 (*)	høy	15.894	1,2 %	15.894	0	0	543
Mangelfult klassifisert	høy	0	0,0 %	0	0	0	0
SUM		1.366.298	100,0 %	1.293.570	8.408	64.320	543

(*) Mislighold og tap

Bedriftsmarked 31-12-2017		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivn
Akk. risikoklasse 1 - 3	lav	49.932	12,7 %	37.398	8.617	3.917	0
Akk. risikoklasse 4 - 7	middels	239.806	61,1 %	202.952	10.554	26.300	0
Akk. risikoklasse 8 - 10	høy	87.294	22,2 %	74.941	7.031	5.322	0
Akk. risikoklasse 11 - 12 (*)	høy	15.748	4,0 %	14.703	1.020	25	0
Mangelfult klassifisert	høy	0	0,0 %	0	0	0	0
SUM		392.780	100,0 %	329.994	27.222	35.564	0

(*) Mislighold og tap

Spesifikasjon på risikoklasse 31-12-2016

Samlet 31-12-2016		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivn
Akk. risikoklasse 1 - 3	lav	1.178.682	69,4 %	1.090.874	11.302	76.506	0
Akk. risikoklasse 4 - 7	middels	347.600	20,5 %	289.125	27.033	31.442	0
Akk. risikoklasse 8 - 10	høy	126.231	7,4 %	117.531	4.936	3.764	0
Akk. risikoklasse 11 - 12 (*)	høy	44.941	2,6 %	41.680	1.657	1.604	4.040
Mangelfult klassifisert	høy	10	0,0 %	10	0	0	0
SUM		1.697.464	100,0 %	1.539.220	44.928	113.316	4.040

(*) Mislighold og tap

Personmarked 31-12-2016		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivn
Akk. risikoklasse 1 - 3	lav	1.123.544	85,4 %	1.041.094	9.848	72.602	0
Akk. risikoklasse 4 - 7	middels	130.121	9,9 %	126.160	661	3.300	0
Akk. risikoklasse 8 - 10	høy	40.195	3,1 %	40.107	0	88	0
Akk. risikoklasse 11 - 12 (*)	høy	22.467	1,7 %	22.467	0	0	1.410
Mangelfult klassifisert	høy	10	0,0 %	10	0	0	0
SUM		1.316.337	100,0 %	1.229.838	10.509	75.990	1.410

(*) Mislighold og tap

Bedriftsmarked 31-12-2016		Engasjement	%	Brutto utlån	Garantier	Ubenyttet kreditt	Individuell nedskrivn
Akk. risikoklasse 1 - 3	lav	55.138	14,5 %	49.780	1.454	3.904	0
Akk. risikoklasse 4 - 7	middels	217.479	57,1 %	162.965	26.372	28.142	0
Akk. risikoklasse 8 - 10	høy	86.036	22,6 %	77.424	4.936	3.676	0
Akk. risikoklasse 11 - 12 (*)	høy	22.474	5,9 %	19.213	1.657	1.604	2.630
Mangelfult klassifisert	høy	0	0,0 %	0	0	0	0
SUM		381.127	100,0 %	309.382	34.419	37.326	2.630

(*) Mislighold og tap

Forskjvninger mellom risikogrupper

Som det fremgår av tabellverket over har det gjennom 2017 vært noe foskyvning mot middels risikoklasse.

De gruppevis nedskrivninger er ikke endret i 2017 og utgjør ved årets slutt kr 6.400. Dette utgjør 0,39 % av brutto utlån mot fjorårets 0,42 %.

Forventet årlig tapsnivå - forventet tap i forhold til renteinntekter

I banken tilstrebes å vektlegge risiko ved prising av engasjementer slik at lån og kreditter med laveste rente har en tilsvarende lav risiko.

Overvåking av kredittrisiko og oppfølging av tapsutsatte engasjementer er av stor viktighet, og tillegges stor vekt. Kredittrisikoen overvåkes gjennom analyser, misligholdsrapportering, restanse- og overtrekks- rapportering.

Det vurderes at årlige tap ikke vil overstige 0,4 % av brutto utlån de nærmeste 3 år. Dette er basert på erfaring, kjennskap til bankens lånekunder samt løpende vurdering av utlånsmassen. Tapene forventes i det alt vesentlige å komme i gruppe høy risiko og forventes videre å ligge innenfor den samlede forventede renteinntekten for gruppen.

Bokført/virkelig verdi på utlån til kunder

Utlån og garantier verdsettes i tråd med "Forskrift om regnskapsmessig behandling av utlån og garantier". Det er ikke grunner som skulle tilsi at virkelig verdi/markedspriser skulle avvike fra amortisert kost.

Lån og garantier verdsettes til pålydende når renter og avdrag betjenes etter avtalen og det ellers ikke er objektive forhold som tilsier at engasjementet bør nedskrives.

Dersom det foreligger objektive bevis for verdifall på enkelte utlån eller grupper av utlån, er lånene nedskrevet. Etter forskriften skal slike lån nedskrives med forskjellen mellom balanseført verdi og nåverdien av fremtidige kontantstrømmer, beregnet etter forventet levetid på lånet. Nedskrivning klassifiseres som tapskostnad, og renteinntekter resultatføres etter effektiv rentemetode.

Vår modell bygger på at der det foreligger objektive bevis for risiko for tap, gjøres det en totalvurdering av kundens betalingsevne, av den realsikkerhet som er stilt for lånet samt av sannsynligheten for tap. Det beregnede sannsynlige tap nedskrives som individuell nedskrivning på engasjementet. Nedskrivningen klassifiseres som tapskostnad.

De objektive bevis på at et utlån har verdifall baserer seg på observerte data banken har kjennskap til om følgende type hendelser: Vesentlige finansielle problemer hos låntager, betalingsmislighold eller andre vesentlige kontraktsbrudd, opplåning for inndekking av termin, finansiell restrukturering, gjeldsforhandling, konkurs.

Utlån, garantier og ubenyttet kreditt fordelt på bransjer

	2017	Brutto utlån	Garantier	Potensiell eksponering	Misligholdte engasjement	Tapsutsatte engasjement	Individuell nedskrivning	Gruppe nedskrivning
Personkunder (*)		1.293.764	8.408	65.569	1	13.312	3.026	
Næringslivskunder		329.800	27.222	34.315	687	13.581	2.952	
Sum utlån og garantier		1.623.564	35.630	99.884	688	26.893	5.978	6.400
Primærnæringer		30.810	533	2.460	0	0	0	
Bygg og anlegg		42.566	9.475	10.899	0	0	0	
Eiendomsdrift, finansiell tj.yt.		104.314	5.412	1.063	0	9.395	1.250	
Varehandel, hotell og restaurantdrift		88.321	2.952	7.241	0	3.506	1.100	
Transport, post og telekommunikasjon		17.881	6.151	4.552	0	0	0	
Tjenesteytende virksomhet		37.251	2.367	5.850	687	153	75	
Industri og bergverk		8.657	332	2.250	0	527	527	
Sum næringskunder		329.800	27.222	34.315	687	13.581	2.952	

(*) garantier EBK inngår under person.

	2016	Brutto utlån	Garantier	Potensiell eksponering	Misligholdte engasjement	Tapsutsatte engasjement	Individuell nedskrivning	Gruppe nedskrivning
Personkunder (*)		1.233.428	10.508	77.240	9.603	10.283	1.410	
Næringslivskunder		305.791	34.419	36.076	3.379	15.880	2.630	
Sum utlån og garantier		1.539.219	44.927	113.316	12.982	26.163	4.040	6.400
Primærnæringer		33.439	452	2.503	0	0	0	
Bygg og anlegg		36.751	12.749	7.630	916	0	0	
Eiendomsdrift, finansiell tj.yt.		104.390	5.212	7.290	0	3.302	750	
Varehandel, hotell og restaurantdrift		79.792	3.711	9.811	96	9.525	1.600	
Transport, post og telekommunikasjon		9.091	6.529	3.758	78	0	0	
Tjenesteytende virksomhet		30.292	5.367	3.342	0	3.053	280	
Industri og bergverk		12.036	399	1.742	2.289	0	0	
Sum næringskunder		305.791	34.419	36.076	3.379	15.880	2.630	

(*) garantier EBK inngår under person.

Tap på utlån og garantier

	2017			2016		
	Tap på kreditt-institusjoner	Tap på utlån	Tap på garantier	Tap på kreditt-institusjoner	Tap på utlån	Tap på garantier
Årets tapskostnader						
Periodens endring i individuelle nedskrivninger	0	1938	0	0	1027	0
+Periodens endring i gruppevise nedskrivninger	0	0	0	0	0	0
+Perioden konstaterte tap hvor det tidl år er foretatt individuell nedskrivning	0	0	0	0	1504	0
+Periodens konstaterte tap hvor det tidl år ikke er foretatt individuell nedskrivning	0	443	0	0	211	0
+Tap på overtatt eiendel	0	0	0	0	0	0
-Periodens inngang på tidligere perioders konst.tap	0	-24	0	0	-364	0
=Periodens tapskostnad	0	2357	0	0	2378	0

Banken har ikke renteinntekter som ikke er inntektsført.

Renter på engasjementer som er tapsutsatt utgjør

2017

2016

1093

697

	2017			2016		
	Utlån til og fordring på kredittinst	Utlån til og fordring på kunder	Garanti ansvar	Utlån til og fordring på kredittinst	Utlån til og fordring på kunder	Garanti ansvar
Endringer i individuelle nedskrivninger						
Individuell nedskrivning 1.1.	0	4.040	0	0	3.013	0
Periodens konstaterte tap hvor tidligere er foretatt individuell nedskrivning	0	0	0	0	1.702	0
Økte individuelle nedskrivninger i perioden	0	508	0	0	0	0
Nye individuelle nedskrivninger i perioden	0	2.222	0	0	2.970	0
Tilbakeføring av individuelle nedskrivning i perioden	0	792	0	0	241	0
Individuell nedskrivning 31.12.	0	5.978	0	0	4.040	0
Endring i gruppevise nedskrivninger						
Nedskrivning på grupper av utlån 1.1		6.400			6.400	
+/- periodens nedskrivning på grupper av utlån		0			0	
Nedskrivning på grupper av utlån 31.12		6.400			6.400	

De gruppevise nedskrivninger tar høyde for tap på engasjementer i bankens portefølje, som på balansetidspunktet ikke er identifisert som tapsutsatt. Nytt risikoklassifiseringssystem har en egen beregningsmodul for gruppevise nedskrivninger som tilsier en tilbakeføring av nedskrivning. En totalvurdering, herunder de kommende nye regler, gjør at nedskrivningen beholdes uendret.

Misligholdte og tapsutsatte utlån	2017	2016	2015	2014	2013
Misligholdte utlån totalt	688	12.982	8.732	237	1.223
Individuell nedskrivning	-	-	-1.741	-160	-160
Netto misligholdte utlån	688	12.982	6.991	77	1.063
Øvrige tapsutsatte lån totalt	26.893	26.164	13.255	12.916	4.069
Individuell nedskrivning	-5.978	-4.040	-1.272	-3.144	-1.250
Netto øvrige tapsutsatte lån	20.915	22.124	11.983	9.772	2.819

Mislighold refererer seg til kunder som ikke har betalt termin på utlån innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket som avtalt etter 90 dager etter at overtrukket fant sted.

	Over 3 tom 6 mnd	Over 6 mnd tom 12 mnd	Over 1 år	Sum misligholdte lån	Tapsutsatte lån	Sikkerhetsstillelser for misligholdte lån	Sikkerhetsstillelser for tapsutsatte lån
31.12.2017							
Privatmarked	1	-	-	1	13.312	-	10.914
Bedriftsmarked	-	687	-	687	13.581	200	15.173
Sum	1	687	-	688	26.893	200	26.087
31.12.2016							
Privatmarked	8.899	155	549	9.603	10.284	13.043	7.292
Bedriftsmarked	-	3.379	-	3.379	15.880	5.282	12.909
Sum	8.899	3.534	549	12.982	26.164	18.325	20.201

Note 7 - Overtatte eiendeler

Overtatte eiendeler

Banken har ikke eiendeler som er overtatt fra kunder.

Type eiendel

2017

2016

Eiendeler

-

-

Note - 8 Obligasjoner, sertifikater og andre rentebærende verdipapirer

Verdsettelse

Bankens beholdning av obligasjoner er vurdert til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi/markedsverdi på balansetidspunktet.

Hele beholdningen er klassifisert som omløpsmidler, og papirene verdsettes enkeltvis.

Beregningen av virkelig verdi bygger på børskurs og/eller forvalters observerte markedsverdier, og alle papirene er i NOK.

Omløpsmidler	Risikovekt	Bokført verdi	Pålydende verdi	Kostpris	Markeds- verdi	Børsnotert andel av bokf
Utstedt av det offentlige						
Stat/Statsgaranterte	0 %	15.286	15.000	15.506	15.288	15.286
Kommuner	20 %	44.969	45.000	44.974	45.028	22.014
Sum		60.255	60.000	60.480	60.316	37.300
Utstedt av andre						
Bankobligasjoner	20 %	23.053	23.000	23.144	23.099	23.053
Bankobligasjoner	50 %	-	-	-	-	-
Kredittforetak - OMF (1)	10 %	59.205	59.000	59.318	59.408	59.205
Kredittforetak	20 %	-	-	-	-	-
Industri	100 %	5.835	6.000	6.000	5.835	5.835
Øvrige sektorer	100 %	-	-	-	-	-
Sum		88.093	88.000	88.462	88.342	88.093
Sum sertifikater, obligasjoner mv		148.348	148.000	148.942	148.658	
Akkumulert nedskrivning 2017				594		
Herav årets nto nedskr/(-)reversert nedsk				-172		
Bokført verdi				148.348		
Herav deponert som sikkerhet for lån i Norges Bank (haircutverdi 49.990)		54.207				
F-lån i Norges Bank		-				
Fri likviditet/sikkerhet for ytterligere lånerett i Norges Bank		54.207				

(1) Banken har, gjennom rammeavtale med Eika Boligkreditt, forpliktet seg til å kjøpe nytstede OMF` er om EBK ikke kan innhente likviditet på annen måte. Forpliktelsen kan variere fra måned til måned og utgjør 0 mill kroner ved årets utgang. Gjennomsnittlig vektet eff. rente på obligasjonsbeholdning pr 31-12-2017 utgjør 1,07 % (31-12-2016: 1,64 %).

Note 9 - Ansvarlig lånekapital i andre foretak

Bokført som utlån til og fordring på kredittinstitusjoner:

Entercard - evigvarende - innfridd 2017

Medlemsinnskudd KFS

Bokført som utlån til og fordring på kunder

Bokført som sertifikater og obligasjoner

Pålydende

Bokført Tilbakebet 2018

-

4.500 4.500 600

-

-

Note 10 - Aksjer, andeler og andre verdipapirer med variabel avkastning

Verdsettelse

Banken har ikke handelsaksjer.

Aksje-/rente-fond klassifiseres som omløpsmiddel, og vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi.

Aksjer klassifisert som anleggsmidler er vurdert til anskaffelseskost, men nedskrives når virkelig verdi (markedsverdi) vurderes/observeres å være lavere enn anskaffelseskost.

Spesifikasjon etter grupper:	Balansført verdi	Virkelig verdi	Anskaff kost	Andel børsnotert
Omløpsmidler	9.965	9.965	9.965	9.965
Anleggsmidler	29.275	29.275	30.205	0
Sum omløpsmidler og anleggsmidler	39.240	39.240	40.170	9.965

Handels- og omløps-portefølje Spesifikasjon	Antall	Resultatført verdilending	Balansført verdi	Virkelig verdi	Anskaff Kost	Andel børsnotert
Pengemarkedsfond	9.791	-	9.965	9.965	9.965	9.965
Sum omløpsmidler			9.965	9.965	9.965	9.965

Anleggsmidler Spesifikasjon	Organisasjons nummer	Antall	Resultatført verdiendring	Balanseført verdi	Virkelig verdi (*)	Anskaff Kost	Andel børsnotert
Aksjer:							
Eika Gruppen AS	979319568	121.500	0	4.798	4.798	4.798	0
Eika BoligKreditt AS	885621252	4.946.750	0	20.715	20.715	20.715	0
EiendomsKreditt ASA	979391284	15.805	0	1.602	1.602	1.602	0
BankID Norge		40	0	63	63	63	0
North Bridge Nordic Property	990029032	6.062	0	154	154	154	0
Aberdeen Asia	890687792	46.417	0	0	0	0	0
SDC Danmark		1.705	0	764	764	764	0
Diverse aksjer/Fjord Invest			930	15	15	945	0
<i>Nedskr 1.1.</i>			-930				
Egenkapitalbevis:							
Kredittforeningen for Sparebanker	986918930	460	0	474	474	474	0
Kvinesdal Sparebank	937894805	6.896	0	690	690	690	0
Sum anleggsmidler			0	29.275	29.275	30.205	0
Sum aksjer, andeler o a verdipapirer med variabel avkastning				39.240	39.240	40.170	9.965

(*) Virkelig verdi tilsvarer kostpris og/eller observert redusert verdi (verdijustert egenkapital) når det ikke finnes offisiell markedsverdi.

Beholdningsendring gjennom året av verdipapirer som er anleggsmiddel:							
	01.01.2017	Nedskrivn	Reklass.	Tilgang	Avgang	31.12.2017	
Anleggsaksjer	25.934	0	0	3.424	83	29.275	

Note 11 - Varige driftsmidler og immaterielle eiendeler

Faste eiendommer og øvrige varige driftsmidler blir balanseført til anskaffelseskost og fratrekkes årlig ordinære avskrivninger. Ordinære avskrivninger tilsvarer en lineær avskrivning over det enkelte driftsmidlets antatte levetid.

	Maskiner Inv/ transp.	Bankbygg, hytte, tomter
Anskaffelseskost 1/1	9.311	10.972
Årets tilgang	3.933	-
Årets avgang, utrangering av nedskrevne eiendeler	-5.131	-
Anskaffelseskost 31/12	8.113	10.972
Akkumulerte avskrivninger 1/1	8.138	2.669
Årets tilgang	812	205
Årets avgang, utrangering av nedskrevne eiendeler	-5.131	-
Akkumulerte avskrivninger 31/12	3.819	2.874
Bokført verdi pr. 31.12	4.294	8.098
Avskrivningssatser	15 - 33 %	0 - 5 %

Fast eiendom	Type	Geografisk beliggenhet	Areal m ²	Herav utleid areale m ²	Balanseført verdi 31.12
Sentrum Evje	Bankbygg	Evje og Hornnes	500	ca 13 (*)	6.398
Sentrum Evje	Tomt	Evje og Hornnes		0	600
Funksjonærhytta på Hovden	Hytte	Bykle		0	1.100
Sum					8.098

(*) utleie til Aktiv Eiendomsmegling

Note 12 - Andre eiendeler

Spesifiseres ikke av hensyn til uvesentlighet.

Note 13 - Forvaltning av finansielle instrumenter

Banken har ingen balanseført verdi av finansielle instrumenter som forvaltes i eget navn på vegne av en annen. Se note 20 vedrørende startlån som forvaltes for kommunen.

Note 14 - Gjeld

<i>Gjeld til kredittinstitusjoner</i>	Valuta	2017	2016
Lån / innskudd fra kredittinstitusjoner uten avtalt løpetid	NOK	-	15
Lån / innskudd fra kredittinstitusjoner med avtalt løpetid	NOK	130.000	150.000
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	NOK	130.000	150.015
Gjennomsnittlig rentesats		1,85 %	2,04 %

Lån med avtalt løpetid består av innlån fra KFS. Forfall på innlånene fordeler seg på 2017 50 MNOK (februar og september), 2018 40 MNOK, 2019 35 MNOK, og 2020 med 25 MNOK..
Det er ikke stillet sikkerhet for gjelden.

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad gjennom året i prosent av gjennomsnittlig gjeld til kredittinstitusjoner.

<i>Innskudd fra og gjeld til kunder</i>	Valuta	2017	2016
Innskudd fra og gjeld til kunder uten avtalt løpetid	NOK	882.921	928.899
Innskudd fra og gjeld til kunder med avtalt løpetid	NOK	414.464	349.158
Sum gjeld til kredittinstitusjoner	NOK	1.297.385	1.278.057
Gjennomsnittlig rentesats		1,11 %	1,21 %

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad gjennom året i prosent av gjennomsnittlig innskudd fra kunder.
Det er ikke stillet sikkerhet for gjelden.

Lov om sikringsordninger for banker pålegger banken å være medlem av Bankenes Sikringsfond.

Fondet plikter å dekke tap som en innskyter måtte få på innskudd i banken med inntil 2 mill. kroner av det samlede innskudd. Årlig innbetales en avgift til Bankenes Sikringsfond etter bestemmelser i Banksikringsloven.
Avgiften utgjorde i 2017 TNOK 912 (2016 TNOK 898).

Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer

Obligasjonslån, ikke notert	Opptatt år	Forfall	Nominell rtr.	Gj.snitt rtr.	Nominell verdi	Gjeld pr. 31/12-17	Gjeld pr. 31/12-16
NO0010730666	2015	12.02.2018	Nib. + 58 bp	1,59 %	50.000	50.000	50.000
NO0010763642	2016	25.04.2019	Nib. + 133 bp	2,40 %	60.000	60.000	60.000
NO0010785868	2017	06.05.2020	Nib. + 99 bp	2,00 %	50.000	50.000	-
NO0010798416	2017	21.06.2022	Nib. + 106 bp	2,05 %	50.000	50.000	-
NO0010808942	2017	25.01.2021	Nib. + 86 bp	1,78 %	50.000	50.000	-
Underkurs						(106)	(64)
						259.894	109.936

Lånene er i norske kroner, og det er ikke stilt sikkerhet for gjelden. Underkurs periodiseres over lånets løpetid.

Gjennomsnittlig rente er beregnet på grunnlag av faktisk rentekostnad i året (inkl direkte kostnader) i prosent av vektet saldo på obligasjonslånet.

<i>Annen gjeld</i>	2017	2016
Spesifisert på viktigste enkeltposter:		
Bankremisser	333	100
Betalbar skatt	3.580	2.955
Leverandørgjeld og offentlig gjeld og avgifter	1.519	3.032
Betalingsystemer	1.803	2.472
Annen gjeld, herunder gaver	2.016	2.137
Sum annen gjeld	9.251	10.696

Note 15 - Endringer i egenkapitalen

	Sparebankens fond	Gavefond	Sum egenkapital	Avsatt til gaver	Sum disponering
Egenkapital 1.1	196.356	4.000	200.356		
Disponering av årets resultat	11.659	0	11.659	600	12.259
Overføring fra gavefond	0	0	0		0
Egenkapital 31.12	208.015	4.000	212.015		12.259

Resultat etter skatt i % av FVK	Forvaltnings kapital 1-1	Forvaltnings kapital 31-12	Forvaltnings kapital - gjennomsnitt	Res etter skatt	Res i % av fvk 1-1	Res i % av fvk 31-12	Res i % av gj.sn fvk
2017	1.755.016	1.913.945	1.834.481	12.259	0,70 %	0,64 %	0,67 %
2016	1.676.004	1.755.016	1.715.510	11.344	0,68 %	0,65 %	0,66 %
2015	1.589.535	1.676.004	1.632.770	8.560	0,54 %	0,51 %	0,52 %

Note 16 - Kapitaldekning

Krav til kapitaldekning er en minimum ansvarlige kapital på 8 %. Hertil kommer myndighetenes buffer-påslag som samlet 31-12-2017 utgjør 7,5% = 15,5%
Hertil skal også tillegges bankens resultat av ICAAP vurderingen/Pilar 2 tillegget som bygger på bankens risikoprofil.

Ansvarlig kapital - utgjøres av kun ren kjernekapital	2017	2016
Sparebankens fond	208.015	196.356
Gavefond	4.000	4.000
Ansvarlig kapital i andre finansinstitusjoner	-12.409	-12.232
Andre fradragposter	-	-
Ren kjernekapital	199.606	188.124
Annen godkjent kjernekapital, ansvarlig lånekapital, annen tilleggskapital	0	0
Ansvarlig kapital	199.606	188.124

Spesifikasjon av bankens beregningsgrunnlag, kapitalkrav og kapitaldekningsprosent

Eksponeringskategori/ Beregningsgrunnlag risikotype	Beregningsgrunnlag TOTALT	
	2017	2016
Stater og sentralbanker	0	0
Lokale/reg. myndigheter	9.095	1.105
Institusjoner	13.704	10.750
Foretak	102.727	95.629
Pant i fast eiendom	719.651	662.655
Forfalte engasjementer	3.928	15.435
Høyrisiko-engasjementer	0	0
Obl. med fortrinnsrett	5.927	4.614
Andeler i verdipapirfond	2.591	0
Egenkapitalposisjoner	21.430	20.205
Øvrige engasjementer	59.728	62.220
Kredittrisiko	938.781	872.613
Motpartsrisiko	0	0
Operasjonell risiko	76.871	74.702
Sum alle risikoer	1.015.652	947.315
Ren kjernekapitaldekning	19,65 %	19,86 %
Kapitaldekning	19,65 %	19,86 %

Note 17 - Poster utenom balansen

Betingede forpliktelser - Garantier	2017	2016
Betalingsgarantier	8.965	13.107
Kontraktsgarantier	19.626	22.775
Lånegarantier - Eika BoligKreditt AS (EBK)	7.033	9.040
Garantier for skatter	6	6
Garanti overfor Bankenes Sikringsfond se note 14	-	-
Sum betingede forpliktelser	35.630	44.928

Banken stiller garanti for lån som våre kunder har i Eika Boligkreditt (EBK). EBK har som kriterie at lånet er innenfor 60 % av panteobjektet når dette er bolig (innenfor 50% når dette er hytte). Videre må det være avholdt takst på eiendommen, og taksten må ikke være eldre enn 6 måneder når lånet opptas.

Bankens kunder har pr 31.12.17 lån for 415 MNOK hos EBK (31.12.16 352 MNOK).

Garantibeløpet overfor EBK:

Tapsgaranti - Utgjør 1 % av utlånsporteføljen i EBK i en løpende 12 måneders periode, dog minimum 5 MNOK. Ansvarlig bank betaler 80 % av konstatert tap, og bankfellesskapet 20% (proratisk fordeling), som kan motregnes i provisjoner.

Spesifikasjon av garantier til EBK	2017	2016
Tapsgaranti	5.000	5.000
Saksgaranti	2.033	4.040
Sum	7.033	9.040

Øvrig forpliktelse overfor EBK (1)	-	-
------------------------------------	---	---

Alle lån i EBK ligger innenfor 60 % av forsvarlig verdigrunnlag, altså i godt sikrede boliglån. Restrisiko knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset. Banken har ikke overtatt noen misligholdte lån fra EBK i 2017 eller frem til avleggelse av årsregnskapet for 2017. Bankens utlån gjennom EBK gjelder i det alt vesentligst nye lån og/eller refinansiering.

Siden lån formidlet til EBK utelukkende er godt sikrede lån, forventer banken lav misligholdssannsynlighet samt at volumet på lån som tas tilbake til egen balanse ikke vil være vesentlig for bankens likviditet. Forutsatt 1 % mislighold i porteføljen, vil dette utgjøre 4,15 mill. kroner. Likviditetsrisikoen knyttet til lån formidlet til EBK er etter bankens vurdering begrenset.

(1) Banken har, sammen med øvrige eierbanke, påtatt seg en likviditetsforpliktelse overfor EBK. Forpliktelsen går ut på å kjøpe obligasjoner med fortrinnsrett (OMF-er) utstedt av EBK for en forholdsmessig andel. Likviditetsforpliktelsen estimeres og rapporteres månedlig fra EBK, og utgjør ved årets utgang ingen forpliktelse.

Forpliktelser	2017	2016
Bevilgede ikke diskonterte lån og ubenyttet rammekreditter	99.884	113.317
Sum forpliktelser utenom balansen	99.884	113.317

Elendeler deponert som sikkerhet for F-lån i Norges Bank	2017 (haircut)	2017	2016
Obligasjoner - se note 8	49.990	54.206	41.071
Sum forpliktelser utenom balansen	49.990	54.206	41.071

Note 18 - Betingede utfall

Arten og omfanget av betingede forpliktelser refereres til garantier (note 17) og pensjonsforpliktelse (note 24).

Note 19 - Fordeling av inntekt på geografisk område

Inntektene fordeler seg i det alt vesentlige geografisk i samme forhold som den underliggende hovedstol:

	%	SUM	Brutto utlån	Garantier	Potensiell eksponering
Bankens Fylke	68,0 %	1.196.771	1.085.573	30.820	80.378
<i>Herav Bankens kommune</i>	49,0 %	<i>861.498</i>	<i>773.368</i>	<i>29.752</i>	<i>58.378</i>
Landet for øvrig	31,8 %	560.105	535.789	4.810	19.506
Utlandet	0,1 %	2.202	2.202	0	0
SUM	100,0 %	1.759.078	1.623.564	35.630	99.884

Garantier under "Landet for øvrig" gjelder i det alt vesentlige Eika Boligkreditt.

Note 20 - Forvaltning- og administrasjonstjenester

Banken forvalter startlån for Evje og Hornnes kommune. Saldo ved årsskifte utgjør ca kr 21,5 mill fordelt på 41 lån. Dette er midler som kommunen låner i Husbanken for videre utlån. Bankens oppgave er regulert i egen avtale og innebærer ingen kredittrisiko for banken.

Note 21 - Spesifikasjon av provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester

	2017	2016
Garantiprovisjon	567	700
Betalingsformidling	4.151	4.188
Forsikringstjenester	2.571	2.206
Verdipapirromsetning/forvaltning	534	338
Kredittformidling	1.841	1.121
Annen virksomhet/bankbokser og husleie	118	67
Sum provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	9.782	8.620

Note 22 - Andre driftsinntekter

Ingen poster	2017	2016
--------------	------	------

Note 23 - Lønn og generelle administrasjonskostnader

	2017	2016
Periodens kostnader knyttet til rentesubsidiering av lån til ansatte utgjør	147	180

Lån til ansatte er gitt etter særskilte regler vedtatt av styret, og ytes til subsidiert rente. Beregnet rentesubsidiering, er differansen mellom lånerente og myndighetenes normrente, og blir fordelsbeskattet på den ansatte. Beløpet er ikke ført som kostnad i regnskapet, men rentesubsidieringen reduserer bankens renteinntekter tilsvarende.

Note 24 - Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser - antall ansatte

Antall ansatte ved årets slutt er 15. Det er gjennom året utført 15,1 årsverk.
OTP - Obligatorisk tjenestepensjon er pliktig. Bankens ordning tilfredsstiller kravene.

Innskuddspensjon

Bankens faste ansatte er tilsluttet innskuddspensjon, og det betales ekstrapensjon til 2 personer som kom dårlig ut av overgangen fra ytelsespensjon.

AFP - ytelsesbasert flerforetaksordning

AFP- ordningen er etablert med virkning fra 1-1-2011. Ordningen er i motsetning til den tidligere, ikke en førtidspensjonering men en ordning som gir et livslangt tillegg på den ordinære pensjonen. De ansatte kan velge å ta ut AFP- ordningen fra og med fylte 62 år, også ved siden av å stå i jobb, og den gir ytterligere opptjening ved arbeid fram til 67 år.

AFP- ordningen er en ytelsesbasert flerforetakspensjonsordning, og finansieres gjennom premier som fastsettes som en prosentsats av lønn. Foreløpig foreligger ingen pålitelig måling og allokering av forpliktelse og midler i ordningen. Regnskapsmessig blir ordningen behandlet som en innskuddsbasert pensjonsordning hvor premiebetalingene kostnadsføres løpende, og ingen avsetning foretas i regnskapet. Det er ikke fondsopbygging i ordningen og det forventes at premienivået vil øke for de kommende år.

Avtale med banksjef - ikke sikret forpliktelse

Tidligere banksjef hadde en frivillig avtale om pensjonsalder fra 62 år og godtgjørelse på 70 % av lønn i 5 år. Han valgte å tre ut av sin stilling høsten 2014, etter fyllte 65 år, og pensjonsavtalen ble da satt iverk med 5 års varighet.

Forpliktelsen inngår under uforsikret pensjonskostnad og utgjør ved årets slutt TNOK 2.773 (2016:TNOK 2.773). Det har tidligere vært foretatt aktuarberegning av forpliktelsen, men perioden frem til avtalen avsluttes er såvidt kort og oversiktlig, slik at beregningen er foretatt med nominelle verdier.

Virkning av avkortning og oppgjør

Ingen avkortning/oppgjør.

	SUM 2017	Sikrede ytelser 2017	Usikrede ytelser 2017	SUM 2016
Pensjonskostnader:				
Innskuddspensjon	797	797		805
Ekstrapensjon	55	55		157
AFP- pensjon	153	153		146
Avtale med banksjef	846	0	846	822
Avtale med banksjef, TBF avsetning	-846	0	-846	-822
PENSJONSKOSTNAD	1005	1005	0	1108

Note 25 a - Ytelser til ledende personer

Banken *benytter ikke* aksjeverdi basert godtgjørelse.

Ledende ansatte og tillitsvalgte	2017	2016
Lønn og annen godtgjørelse til banksjef, inkl fri bil, forsikring, rentefordel, el.kommunikasjon og bonus (x)	1.295	1.248
<i>Godtgjørelse til styrets medlemmer består kun av styrehonorar:</i>		
Frank Håland Styrets leder	80	83
Utgått styremedlem		22
Kjell Fauske Nestleder	50	55
Grethe Ueland Hunshamar Styremedlem	50	58
Siv Therese Kile Lie Styremedlem	50	36
Else Norunn Greibesland Styremedlem, ansattes repr.	50	50
SUM for styret	280	303
<i>Godtgjørelse til kontrollkomiteens medlemmer består kun av komiteehonorar:</i>		
Kontrollkomiteen er avviklet, ref nye vedtekter Leder		4
Øvrige		6
SUM for kontrollkomiteen	0	10
<i>Godtgjørelse til forstanderskapets medlemmer</i>		
Bente Lantz Leder	6	6
<i>Godtgjørelse til øvrige medlemmer i forstanderskapet</i>	36	36

(x) Banksjef får andel av bonus på lik linje med øvrige ansatte (likedeling). Utbetalingen skjer i året etter beregningsåret (avsettes som gjeld).

Oppnådd bonus 2017 var kr 20.000 (2016 kr 22.500) pr helt årsverk.

Det vises til note 24 om gavepensjon til tidligere banksjef som ble iverksatt fra hans fratreden 1.10.2014 og løper til 30.9.2015.

Utover dette er det ingen avtaler som gir daglig leder/ledende ansatt, styrets medlemmer eller andre tillitsvalgte særskilte vederlag ved opphør eller endring av ansettelsesforholdet/vervet.

Note 25 b - Lån og sikkerhetsstillelse til ledende personer mv.

Der hvor det er rammelån er hele rammen medregnet i beløpene.

	2017		2016	
	Lån	Garanti	Lån	Garanti
<i>Ansatte:</i>				
Banksjef	2.064	-	2.325	-
Øvrige ansatte	29.351	-	21.959	-
Sum ansatte	31.415	-	24.284	-
<i>Styret</i>				
Frank Håland	-	-	-	-
Kjell Fauske	-	-	-	-
Siv Therese Kile Lie	-	-	-	-
Grethe Ueland Hunshamar	1.661	-	1.697	-
Else Norunn Greibesland	2.000	-	2.002	-
Sum styret	3.661	-	3.699	-
Til nærstående av samlet styre og banksjef	3.255	-	2.942	-
<i>Forstanderskapet (16 medlemmer):</i>				
Forstanderskapets formann	-	-	-	-
Øvrige medlemmer av forstanderskapet (13 medlemmer)	11.051	-	5.712	-
Sum forstanderskapet x)	11.051	-	5.712	-
x) Lån til 2 ansatte repr inngår ovenfor i lån til øvrige ansatte				

Vilkår for lån og garantier er gitt på standard vilkår og/eller de generelle vilkår som gjelder for alle ansatte.

Note 26 - Spesifikasjon av andre driftskostnader

	2017	2016
Løpende driftskostnad fast eiendom	504	357
Prosjektkostnader fast eiendom		505
Maskiner, inventar og transportmidler	472	328
Revisjonshonorar inkl mva	301	362
Forsikringer og kontingenter	2.693	2.695
Andre ordinære tap	17	23
Andre driftskostnader, herunder utgivelse jubileumsbok	249	616
Sum andre driftskostnader	4.236	4.886
<i>Spesifikasjon av revisjonshonorar inkl mva:</i>		
Lovpålagt revisjon	257	200
Ligningspapirer	-	-
Rådgivning	44	162
Sum revisjon og bistand inkl mva	301	362

Note 27 - Skattekostnad

Skattekostnaden består av betalbar skatt og endring i utsatt skatt/utsatt skattefordel.

Betalbar skatt:

Betalbar skatt utgjør 25 % av skattepliktig resultat samt 0,15 % formueskatt. Det skattepliktige resultat vil avvike fra det regnskapsmessige resultat gjennom permanente forskjeller og midlertidige forskjeller. Permanente forskjeller består av ikke fradragsberettigede kostnader og/eller ikke skattepliktige inntekter. Midleridige forskjeller er forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige periodiseringer, som over tid vil utlignes.

Utsatt skatt/utsatt skattefordel:

Utsatt skatt og utsatt skattefordel beregnes på grunnlag av midlertidige forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier. Den del av utsatt skattefordel som overstiger utsatt skatteforpliktelse skal balanseføres når det er sannsynlig at banken vil kunne nyttiggjøre seg fordelene gjennom fremtidige fradrag i skattepliktig inntekt. Skattesatsen baseres på 25 %.

Kostnaden i resultatregnskapet korrigeres for evt avvik i fjorårets beregnede skatt og den endelig utlignede skatt.

Betalbar skatt er beregnet som følger:	2017	2016
Regnskapsmessig resultat før skattekostnad	16.135	14.340
Permanente forskjeller, inkl fritaksmetoden	-2.032	-2.602
Endringer i midlertidige forskjeller	-1.237	-1.291
Skattepliktig inntekt	12.866	10.447
Inntektsskatt	3.220	2.615
Formueskatt	360	340
Betalbar skatt	3.580	2.955
For mye (-)/for lite avsatt fjoråret	-13	-282
Endring utsatt skattefordel/utsatt skatt	310	323
Årets skattekostnad	3.877	2.996

Utsatt skatt og utsatt skattefordel er beregnet som følger:	31.12.2017	31.12.2016	Endring
<i>Positive (skatteøkende) midlertidige forskjeller</i>			
Driftsmidler	1.795	2.078	283
Sum positive forskjeller	1.795	2.078	283
<i>Negative (skattereduserende) forskjeller som kan utlignes:</i>			
Forpliktelse	-	500	-500
Nedskrivning verdipapirer	592	766	-174
	592	1.266	-674
Grunnlag (- utsatt skattefordel)/utsatt skatt	1.203	812	-391
Utsatt skatt/(- utsatt skattefordel) 25%	302	203	99
			-
<i>Negative forskjeller som ikke kan utlignes:</i>			
Pensjonsforpliktelse	1.927	2.773	-846
Sum negative forskjeller	1.927	2.773	-846
Utsatt skattefordel 25%	482	693	-212
Netto utsatt (skatteforpliktelse)/skattefordel pr 31.12.	180	490	-311

KONTANTSTRØMOPPSTILLING 2017

	2017	2016
Tilført fra årets drift (*)	14.910	12.992
Endring annen gjeld og påløpte kostnader forsk. betalte inntekter	-1.970	-3.224
Endring andre eiendeler og forskuddsbetalte og opptjente inntekter	-972	123
Likviditetsendring i resultatregnskapet	11.968	9.891
Endring utlån før nedskrivninger	-84.344	-136.893
Endring overtatte eiendeler	-	-
Endring kortsiktige verdipapirer	-49.137	28.604
Endring innskudd fra og gjeld til kunder	19.328	11.350
Endring gjeld til kredittinstitusjoner	-74	74
A. Netto likviditetsendring fra virksomheten	-102.259	-86.974
Investering i varige driftsmidler /innredninger	-3.933	-
Tilbakebetalt ansvarlig lån	2.000	-
Endring langsiktige verdipapirere, netto	-3.341	-2.739
B. Likviditetsendring vedr investeringer	-5.274	-2.739
Opptak/innfridd (-) finansiering fra kredittinstitusjoner nto	-20.000	-
Obligasjonslån, opptak/ innfridd og tilbakekjøp (-)	150.000	60.000
C. Likviditetsendring fra finansiering	130.000	60.000
A + B + C Sum endring likvider	22.467	-29.713
+ Likviditetsbeholdning 1/1	71.457	101.170
= Likviditetsbeholdning 31/12	93.924	71.457
Denne består av:		
Kasse, Norges Bank, utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	93.924	71.457

<i>(*) Tilført fra årets drift fremkommer som følger:</i>	2017	2016
Resultat før skatt	16.135	14.340
Betalbar skatt	-3.580	-2.955
Ordinære avskrivninger/gevinst ved avgang	1.017	720
Endring tapsavsetninger	1.938	1.027
Nedskrivning anleggspapirer	-	110
Gaver	-600	-250
Endring underkurs og pensjonsforpliktelse	-	-
Sum	14.910	12.992

Til forstanderskapet i Evje og Hornes Sparebank

Frolandsvelen 6
4847 Arendal
NO 982 316 588 MVA

Uavhengig revisors beretning

T: +47 38 07 07 00
F: +47 23 11 42 01

Uttalelse om revisjonen av årsregnskapet

Konklusjon

www.rsmnorge.no

Vi har revidert Evje og Hornes Sparebanks årsregnskap som viser et overskudd på kr 12 258 691. Årsregnskapet består av balanse per 31. desember 2017, resultatregnskap og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening er det medfølgende årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av bankens finansielle stilling per 31. desember 2017, og av dens resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder de internasjonale revisjonsstandardene International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet i Revisors oppgaver og plikter ved revisjon av årsregnskapet. Vi er uavhengige av banken slik det kreves i lov og forskrift, og har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og administrerende banksjef (ledelsen) er ansvarlig for øvrig informasjon. Øvrig informasjon består av informasjon i årsrapporten, men inkluderer ikke årsregnskapet og revisjonsberetningen.

Vår uttalelse om revisjonen av årsregnskapet dekker ikke øvrig informasjon, og vi attesterer ikke den øvrige informasjonen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese øvrig informasjon med det formål å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom øvrig informasjon og årsregnskapet, kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen, eller hvorvidt den tilsynelatende inneholder vesentlig feilinformasjon.

Dersom vi konkluderer med at den øvrige informasjonen inneholder vesentlig feilinformasjon er vi pålagt å rapportere det. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet i samsvar med lov og forskrifter, herunder for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til bankens evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål med revisjonen er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon som eksisterer. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon blir vurdert som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke økonomiske beslutninger som brukerne foretar basert på årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoen, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av bankens interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på hensiktsmessigheten av ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen ved avleggelsen av regnskapet, basert på innhentede revisjonsbevis, og hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om bankens evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i regnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon om årsregnskapet og årsberetningen. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet inntil datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at banken ikke fortsetter driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet representerer de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte omfanget av revisjonen og til hvilken tid revisjonsarbeidet skal utføres. Vi utveksler også informasjon om forhold av betydning som vi har avdekket i løpet av revisjonen, herunder om eventuelle svakheter av betydning i den interne kontrollen.

Uttalelse om øvrige lovmessige krav

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000

«Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av bankens regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringskikk i Norge.

Arendal, 15. februar 2018
RSM Norge AS

Johan Thulin Bringsverd
Statsautorisert revisor

Evje & Hornnes
SPAREBANK

Bankens tillitsvalgte gjennom 2017

STYRET

Frank Håland - leder
Kjell Fauske - nestleder
Grethe Ueland Hunshamar
Siv Therese Kile Lie
Else Norunn Greibesland

FORSTANDERSKAPET INNSKYTERVALGTE

Bente Lantz - leder
Leif K Fjerdingsstad - nestleder
Pål Aas
Heidi Ose
Arild Lie
Bente Rasmussen
Rune Thorsen
Solveig Kallhovd
Torhild Gautestad
Øystein Tjessem
Rune Telhaug
Alf Pettersen

KOMMUNEVALGTE

Knut Karlsen
Alf Egil Kjebekk

ANSATTES REPRESENTANTER

Knut Aasland
Thomas Undeland